

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

PROJEKT FÚZE DRUŽSTEV

PROJECT OF MERGER OF COOPERATIVES

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. RADKA FREUDLOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. MICHAELA BERANOVÁ, Ph.D.

BRNO 2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Freudlová Radka, Bc.

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Projekt fúze družstev

v anglickém jazyce:

Project of Merger of Cooperatives

Pokyny pro vypracování:

Úvod a cíl diplomové práce

Právní úprava fúzí podniků v ČR

Účetní změny v důsledku fúze

Analýza současné situace fúzujících družstev

Projekt fúze, dopady fúze na účetnictví a fungování nástupnického podnikatelského subjektu

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

BOHUŠOVÁ, H. Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS. 1. vyd. Praha: Aspi, 2008. 307 s. ISBN 978-80-7357-366-9.

DVOŘÁK, T. Přeměny obchodních společností a družstev. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-376-8.

KOVANICOVÁ, D. Abeceda účetních znalostí pro každého. 16. vyd. Praha: Bova Polygon, 2008. 418 s. ISBN 978-80-7273-152-7.

KOVANICOVÁ, D. Finanční účetnictví - Světový koncept. 5. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 526 s. ISBN 80-7273-129-7.

KRUPOVÁ, L. a kol. IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví: aplikace v podnikové praxi. Praha: VOX 2009. ISBN 978-80-86324-76-0.

SEDLÁČEK, J. Účetnictví akvizicí, fúzí a konsolidací. Brno: Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3489-0.

VOMÁČKOVÁ, H. Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí (vyšší účetnictví). Praha: BOVA POLYGON, 2009. ISBN 978-80-7273-157-2.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Michaela Beranová, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2010/2011.

L.S.

Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D.
Ředitel ústavu

---

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 26.05.2011

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá přeměnami obchodních společností a družstev, a to konkrétně vnitrostátní fúzí sloučením dvou družstev. Teoretické poznatky, získané z legislativních norem, jsou v praktické části aplikovány do skutečného procesu fúze. Výstupem je návrh účetního postupu fúze dvou družstev a vymezení dopadu fúze na majetkovou a kapitálovou strukturu pokračujícího družstva.

Abstract

This master thesis analyses an internal merge of two cooperatives. Theoretical findings gained from laws and regulations are applied to a real process of merge. The result is a proposition of opening balance sheet of the successor and evaluating changes in the financial position of the successive cooperative.

Klíčová slova

Přeměny společností, družstvo, fúze, rozhodný den, projekt fúze, rozvaha.

Key words

Transformation of companies, cooperative, merge, determining day, proposal of fusion, balance sheet.

Bibliografická citace

FREUDLOVÁ, R. *Projekt fúze družstev*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2011. 78 s. Vedoucí diplomové práce Ing. Michaela Beranová, Ph.D..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 27. května 2011

.....

Poděkování

Děkuji vedoucí diplomové práce Ing. Michaele Beranové, Ph.D. za pedagogickou a odbornou pomoc. Dále děkuji Ing. Vladimíru Stehnovi a Ing. Aleně Drozdové za vstřícný přístup a poskytnuté informace.

Obsah

Úvod	8
1 Teoretická východiska fúze družstev	9
1.1 <i>Charakteristika družstva dle obchodního zákoníku.....</i>	9
1.1.1 Založení družstva.....	10
1.1.2 Členství v družstvu	11
1.1.3 Orgány družstva.....	13
1.2 <i>Úprava fúze dle Zákona o přeměnách obchodních společností a družstev .....</i>	16
1.2.1 Rozdělení	17
1.2.2 Převod jmění na společníka	20
1.2.3 Změna právní formy	21
1.2.4 Fúze.....	21
1.3 <i>Účetní úpravy vnitrostátní fúze družstev .....</i>	28
1.4 <i>Daň z příjmu právnických osob .....</i>	30
2 Analýza současné situace družstev	32
2.1 <i>Ekonomická situace družstev .....</i>	34
2.2 <i>Finanční analýza.....</i>	37
2.3 <i>Finanční analýza Jednoty Kroměříž.....</i>	43
2.4 <i>Finanční analýza Jednoty Havlíčkův Brod.....</i>	48
2.5 <i>Harmonogram fúze .....</i>	52
3 Vlastní řešení vnitrostátní fúze sloučením dvou družstev.....	58
3.1 <i>Sestavení zahajovací rozvahy .....</i>	58
3.1.1 Účetní postup fúze	59
3.2 <i>Dopady fúze na majetkovou a kapitálovou strukturu nástupnického družstva... </i>	63
Závěr	67
Seznam použitých zdrojů	70
Seznam tabulek, obrázků a grafů.....	72
Příloha: Projekt vnitrostátní fúze sloučením družstev.....	74

Úvod

V letech 2008-2010 zasáhla české podniky nejvíce celosvětová ekonomická krize. Některé organizace dokázaly pod vedením schopného managementu a vhodnou politikou toto období přežít. Podniky, které to štěstí neměly, buď zanikly, nebo se uchýlily k radikálnímu kroku na záchranu své existence. Jedním z takovýchto kroků jsou přeměny obchodních společností a družstev. Ty umožňují, aby podnik zanikl bez likvidace a jeho jmění tak přešlo na právního nástupce. Existence podniku tak zůstává zachována, i když pod jiným vedením.

Tato diplomová práce se zabývá procesem vnitrostátní fúze dvou družstev. V tomto procesu je zanikajícím subjektem Jednota, spotřební družstvo Kroměříž, která nedokázalo ustát dílčí problémy podpořené navíc ekonomickou krizí. Rozhodla se tedy pro fúzi s ekonomicky silnějším družstvem Jednotou, obchodním a výrobním družstvem Havlíčkův Brod, které se dlouhodobě vyznačuje, až na dílčí výkyvy, stabilním vývojem.

Cílem mé diplomové práce je navrhnout účetní postup fúze dvou družstev a určit dopad fúze na majetkovou a kapitálovou strukturu nástupnického družstva.

V první části diplomové práce uvádím teoretické poznatky, získané především z právních předpisů. Zde se zaměřím na vymezení družstva, jeho vzniku, založení a řízení. Dále popíši přeměnu typu fúze, její druhy a povinnosti vážící se k tomuto procesu. Teoretická část diplomové práce pak bude zakončena vymezením účetních postupů spojení obou družstev a stanovení rozhodných účetních období.

V praktické části diplomové práce provedu analýzu současné situace obou družstev. Představím obě analyzovaná družstva, jejich předmět podnikání a stručný ekonomický vývoj. Stěžejním v této sekci bude finanční analýza obou družstev, charakterizující předpoklady každého družstva k uskutečnění procesu fúze.

Stěžejní částí mé diplomové práce bude sestavení zahajovací rozvahy nástupnického družstva a kvantifikace rozdílů v položkách aktiv a pasiv a změny ve finanční pozici nástupnického družstva vyvolané přeměnou těchto družstev.

1 Teoretická východiska fúze družstev

Přeměny obchodních společností a družstev jsou upraveny v řadě právních předpisů. Legislativní úprava, o kterou se budu ve své práci opírat, zahrnuje:

- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů; (dále jen Obchodní zákoník)
- Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů; (dále jen Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev)
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů; (dále jen Zákon o účetnictví)
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví; (dále jen Vyhláška č. 500/2002 Sb.)
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. (dále jen České účetní standardy)

1.1 Charakteristika družstva dle obchodního zákoníku¹

Definici pojmu **družstvo** vymezuje Obchodní zákoník, který říká, že „*družstvo je společenstvím neuzavřeného počtu osob založeným za účelem podnikání nebo zajišťování hospodářských, sociálních nebo jiných potřeb svých členů.*“ [13, §221]

Dalšími charakteristikami družstva jsou zejména následující:

- název firmy zahrnuje výraz „družstvo“,
- má status právnické osoby,
- za dodržení svých závazků ručí celým svým majetkem.

---

¹ Kapitola zpracována dle Obchodního zákoníku.

1.1.1 Založení družstva

K založení družstva je nutná účast alespoň pěti členů. Družstvo může založit menší počet členů pouze, pokud jsou mezi nimi alespoň dvě právnické osoby. Členství je podmíněno splacením **základního členského vkladu**, jehož výši určují stanovy. Stanovy mohou rovněž povolit, že pro vznik členství stačí splacení pouze části základního členského vkladu. V tomto případě se jedná o **vstupní vklad**. Rozdíl mezi členským a vstupním vkladem však musí člen splatit do tří let, neurčí-li stanovy jinak. Součet členských vkladů tvoří základní kapitál družstva, jehož požadovaná minimální výše je 50 000 Kč.

Založení družstva předchází **ustavující schůze**, která má za úkoly především schválit stanovy družstva, zvolit statutární orgán a kontrolní komisi, určit výši zapisovaného základního kapitálu. Před hlasováním o těchto skutečnostech je volen předsedající, který dále řídí schůzi. Hlasují ty osoby, které podaly přihlášku do družstva, přičemž platí rozhodnutí většiny. V tomto okamžiku může uchazeč stáhnout svou žádost o členství v družstvu, jestliže nesouhlasí se schválenými stanovami. Založení družstva nastává okamžikem závazání se členů k členským vkladům. Do 15 dnů od konání ustavující schůze je povinností každého člena splatit základní členský nebo vstupní vklad. O průběhu fúze se pořizuje notářský zápis, ke kterému se přikládá seznam členů, výše jednotlivých členských vkladů a text schválených stanov.

Vznik družstva nastává dnem zápisu do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku podává představenstvo, a to až po splacení alespoň poloviny zapisovaného základního kapitálu. Návrh na zápis, který musí být podepsán všemi členy představenstva, obsahuje:

- stejnopis notářského zápisu o ustavující schůzi,
- stanovy družstva a stejnopis notářského zápisu o schválení stanov ustavující schůzi,
- potvrzení o splacení stanovené části zapisovaného základního kapitálu.

Stanovy družstva musí vymezovat:

- firmu a sídlo družstva,

- předmět podnikání
- vznik a zánik členství, vzájemné práva a povinnosti mezi členy družstva a družstvem,
- výši základního členského vkladu, popřípadě i výši vstupního vkladu, způsob splacení členských vkladů a vypořádání členského podílu při zániku členství,
- orgány družstva a počet jejich členů, délku funkčního období, způsob ustavování, působnost a způsob jejich svolávání a jednání,
- způsob použití zisku a úhrady eventuální ztráty,
- tvorbu a použití nedělitelného fondu,
- pracovní vztah, pokud je podmínkou členství pracovní vztah mezi družstvem a členem,
- další nařízení, vyplývá-li to z tohoto zákona.

Měnit stanovy je oprávněna pouze členská schůze. O této změně musí představenstvo uvědomit do 30 dnů rejstříkový soud.

Povinností družstva je každoročně sestavovat účetní závěrku. Ta je spolu s návrhem, jak naložit s výsledkem hospodaření, předložena k projednání členské schůzi. Představenstvo rovněž zajistí vypracování výroční zprávy, vyžadují-li to stanovy či Zákon o účetnictví.

1.1.2 Členství v družstvu

Členy družstva se mohou stát fyzické i právnické osoby. Členem se fyzická nebo právnická osoba může stát při založení družstva dnem vzniku, za existence družstva podáním písemné přihlášky, převodem členství nebo jiným zákonem povoleným způsobem. Detailní podmínky členství upravují stanovy. Zákonnou podmínkou je splacení vstupního vkladu. Družstvo eviduje své členy v seznamu členů, který je všem členům přístupný. V seznamu jsou uvedeny podstatné skutečnosti, jako například jméno/název firmy a bydliště/sídlo osoby a údaj o členském vkladu a jeho splacení. Práva a povinnosti vyplývající z členství může člen převést na jiného člena družstva, avšak pouze pokud to není v rozporu se stanovami a pokud dá k převodu souhlas představenstvo.

Členství v družstvu zaniká:

- písemnou dohodou,
- vystoupením,
- vyloučením,
- prohlášením konkurzu na majetek člena,
- zamítnutím insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku člena,
- pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením členských práv a povinností,
- vydáním exekučního příkazu k postižení členských práv a povinností po právní moci usnesení o nařízení exekuce,
- zánikem družstva.

Členství fyzické osoby v družstvu končí smrtí. Dědic zůstavitele má nárok na vypořádací podíl, jestliže nepožádá družstvo o členství. Členství právnické osoby zaniká jejím vstupem do likvidace, prohlášením konkurzu nebo jejím zánikem. Její právní nástupce přebírá veškeré práva a povinnosti vyplývající z členství.

Pokud dojde k zániku členství za existence družstva, má člen nárok na vypořádací podíl. Vypořádací podíl se určí poměrem, který se odvíjí od výše splaceného členského vkladu a počtu ukončených roků členství jak člena vystupujícího, tak i všech ostatních členů. Rozhodným okamžikem pro tyto skutečnosti je stav vlastního kapitálu družstva uvedený v účetní závěrce za rok, v němž došlo k zániku členství. Při výpočtu se neberou v úvahu kapitál v nedělitelném fondu a vklady členů, jejichž členství je kratší než jeden rok. Vypořádací podíl je splatný do tří měsíců od zmíněné účetní závěrky. Stanovy mohou určit jiná pravidla.

Vypořádací podíl se vyplácí v penězích. Jestliže úhrada členského vkladu se uskutečnila formou převodu vlastnických práv k nemovitosti na družstvo, může člen žádat vrácení této nemovitosti. Hodnota nemovitosti vychází z hodnoty evidované v družstvu k datu zániku členství. Jestliže je tato hodnota převyšuje stanovený vypořádací podíl, je vystupující člen povinen rozdíl družstvu uhradit. Nárok na vrácení zemědělské půdy, která byla vložena do družstva jako členský vklad, má člen vždy.

Povinností družstva při vzniku je vytvořit nedělitelný fond nejméně ve výši 10 % zapisovaného základního kapitálu. Tento fond se každoročně doplňuje alespoň o 10 % ročního čistého zisku, a to tak dlouho, doku jeho výše nedosáhne poloviny zapisovaného základního kapitálu družstva. Tento fond nesmí být za dobu existence družstva rozdělen mezi členy družstva.

O rozdělení zisku mezi členy družstva rozhoduje členská schůze při projednávání řádné účetní závěrky. Je-li to v souladu se stanovami, pak se podíl člena na zisku určí poměrem výše jeho splaceného členského vkladu k splaceným vkladům všech členů. Tento podíl se krátí u těch členů, jejichž členství v rozhodujícím roce trvalo jen část roku.

Zánik družstva nastává dnem výmazu z obchodního rejstříku. Zrušení družstva nastává tehdy, když:

- o zrušení rozhodne členská schůze,
- dojde ke zrušení konkurzu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušení konkurzu z důvodu, že majetek dlužníka je nedostatečný,
- o zrušení rozhodne soud,
- uběhne doba, na kterou bylo družstvo zřízeno,
- je dosaženo cíle, pro který bylo družstvo vytvořeno.

1.1.3 Orgány družstva

Mezi orgány družstva patří:

- členská schůze,
- představenstvo,
- kontrolní komise
- a další orgány vymezené stanovami.

Do těchto orgánů mohou být voleni pouze členové družstva. V případě, že je členem orgánu družstva právnická osoba, vykonává její funkci fyzická osoba, která je k tomu písemně zmocněna. Aby byly orgány družstva usnášeníschopné, je třeba jejich řádné

svolání a účast nadpoloviční většiny členů. K odsouhlasení projednávané záležitosti je pak nutný souhlas většiny přítomných. Výjimku určuje pouze tento zákon či stanovy.

Členská schůze

Nejvyšším orgánem je členská schůze, kterou tvoří schůze všech členů družstva. Je svolávána představenstvem v intervalech určených stanovami, minimálně však jednou do roka. Stanovy vymezují, jakým způsobem mají být členové o chystané členské schůzi informováni. Schůze členů družstva musí být svolány, pokud o jejich svolání písemně požádá alespoň třetina všech členů družstva či kontrolní komise. Pokud není reálné vzhledem k počtu členů v družstvu svolávat členskou schůzi, může funkci členské schůze plnit shromáždění delegátů. Jeho kompetence určují stanovy.

Mezi činnosti členské schůze patří:

- pozměňovat stanovy,
- volit a odvolávat členy představenstva a kontrolní komise,
- schvalovat řádnou účetní závěrku,
- rozhodovat o výsledku hospodaření,
- rozhodovat o zvýšení nebo snížení zapisovaného základního kapitálu,
- rozhodovat o základních otázkách koncepce rozvoje družstva,
- rozhodovat o zrušení družstva s likvidací nebo o přeměně družstva,
- rozhodovat o uzavření smluv, na jejichž základě dochází k převodu podniku, ke smlouvě o nájmu podniku nebo ke smlouvě o zřízení zástavního práva k podniku nebo jeho části,
- rozhodovat o jiných významných majetkových dispozicích.

Neurčí-li stanovy jinak, má každý člen při hlasování jeden hlas. Přitom člen družstva může písemně zmocnit jinou osobu, aby ho při jednání členské schůze zastupovala.

Nedostaví-li se na svolanou schůzi nadpoloviční počet členů, svolá představenstvo schůzi náhradní. Náhradní členská schůze se musí uskutečnit do tří týdnů od termínů schůze původní.

O každé členské schůzi se pořizuje zápis, který je přístupný všem členům a který obsahuje:

- datum a místo konání schůze,
- přijatá rozhodnutí,
- výsledky hlasování a
- nepřijaté námitky členů, kteří požádali o jejich zaprotokolování.

Přílohou je soupis přítomných členů, pozvánka na schůzi a materiály, které byly použity při projednávání. Pokud schůze projednává změnu stanov, musí být pořízen notářský zápis obsahující schválené změny.

Představenstvo

Statutárním orgánem družstva je představenstvo, které je tvořeno předsedou, místopředsedou a členy představenstva. Představenstvo řídí chod družstva, realizuje usnesení členské schůze a rozhoduje o v otázkách, které nejsou vyhrazeny jiným orgánům. Představenstvo odpovídá za svou činnost členské schůzi. Za představenstvo jedná předseda, který organizuje a řídí jednání představenstva, a je-li to dáno stanovami, řídí i činnost družstva. V době jeho nepřítomnosti je zastupován místopředsedou. Předseda i místopředseda družstva jsou voleni členy představenstva, nebo členskou schůzí, je-li to dáno stanovami. Schůze statutárního orgánu se konají dle potřeby nebo na podnět kontrolní komise. V případě že představenstvo svým jednáním způsobí újmu družstvu, jsou členové družstva oprávněni domáhat se žalobou o náhradu škody, která jim byla způsobena.

Kontrolní komise

Kontrolní komise dohlíží na veškerou činnost družstva. Jejím úkolem je:

- vyšetřovat stížnosti členů,
- kontrolovat řádnou účetní závěrku,
- podílet se na rozhodování o výsledku hospodaření,
- upozorňovat představenstvo na zjištěné nedostatky a
- dohlížet na opravu těchto nedostatků.

Aby mohla plnit všechny své úkoly, je oprávněna zjišťovat od představenstva jakékoliv informace o hospodaření družstva. Představenstvo je povinno informovat komisi o všech faktech, které by mohli ohrozit existenci družstva a jeho členy. Kontrolní komisi tvoří minimálně tři členy, kteří mezi sebou volí předsedu, popřípadě místopředsedu, nejsou-li voleni členskou schůzí. Zasedání komise se koná alespoň jednou za čtvrt roku nebo dle potřeby. Kontrolní komise jedná nezávisle na ostatních orgánech. Je odpovědná pouze členské schůzi.

Zákon stanovuje následující omezení a požadavky na výkon funkce ve zmíněných orgánech:

- při založení družstva jsou první členové orgánů voleni na dobu maximálně tří let,
- v ostatních případech je délka funkčního období nejvýše pět let,
- členové orgánů mohou být voleni opakovaně, pokud to nezakazují stanovy,
- člen statutárního orgánu nemůže být zároveň členem kontrolní komise,
- jiné neslučitelnosti funkcí určují stanovy,
- člen orgánu může ze své funkce odstoupit, na jeho místo nastupuje náhradník nebo zastupující člen,
- pro členy představenstva a kontrolní komise, prokuristy a ředitele platí zákaz konkurence, tzn., že nemohou vykonávat tyto funkce a současně být podnikateli nebo členy orgánů jiných právnických s podobným předmětem činnosti,
- každý člen představenstva i kontrolní komise má jeden hlas.

1.2 Úprava fúze dle Zákona o přeměnách obchodních společností a družstev²

Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev definuje čtyři typy přeměn obchodních společností a družstev, a to **rozdělení, převod jmění na společníka, změna právní formy a fúze.**

---

² Kapitola zpracována dle Zákona o přeměnách obchodních společností a družstev.

Přeměnu obchodních společností a družstev je možné uskutečnit i v případě, že obchodní společnost nebo družstvo již vstoupily do likvidace, a to z důvodů:

- rozhodnutí členské schůze;
- uplynutí doby, na kterou byl subjekt zřízen;
- dosažení účelu, pro který byl subjekt založen;
- nebo rozhodnutí soudu o zrušení subjektu s likvidací, pokud soud toto rozhodnutí zrušil.

Likvidace v uvedených případech končí dnem, kdy kompetentní orgán schválil provedení přeměny.

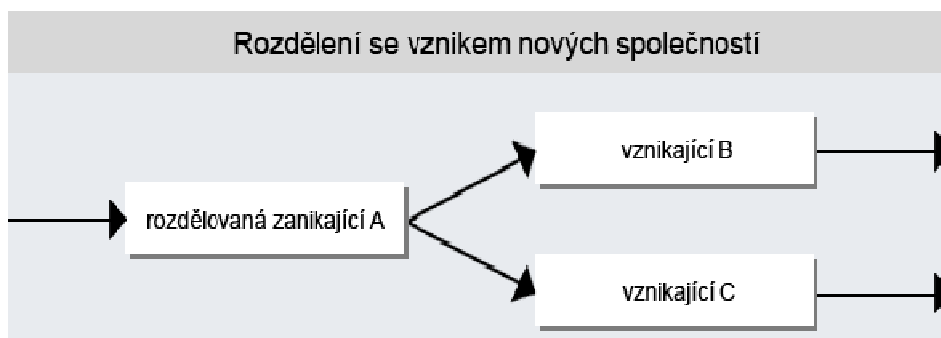
Přeměně se může uskutečnit rovněž také tehdy, když probíhá insolvenční řízení o úpadku nebo hrozícím úpadku obchodní společnosti či družstva. Pokud bylo vydáno rozhodnutí o úpadku obchodní společnosti nebo družstva, musí být přeměna provedena v souladu se zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů.

Při rozhodnutí o zrušení přeměny se postupuje stejným způsobem jako při schvalování přeměny.

1.2.1 Rozdělení

Přeměny tohoto typu rozlišujeme na rozdělení a rozdělení odštěpením. **Rozdělením** rozdělovaná obchodní společnost nebo družstvo obvykle zaniká. Zániku předchází její zrušení bez likvidace. Dále se rozdělení rozlišuje několik případů.

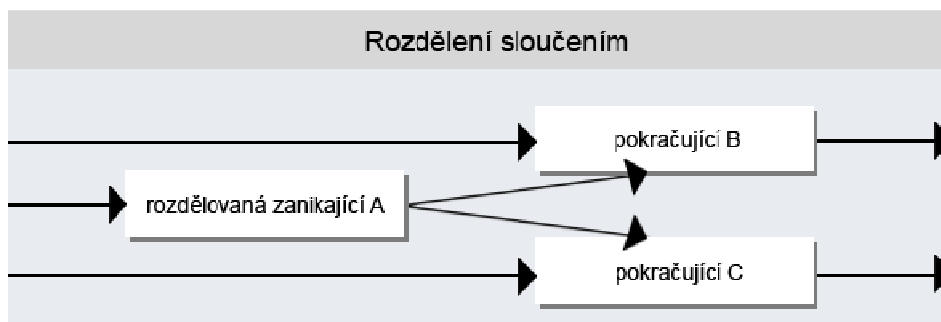
1) Rozdělení se vznikem nových obchodních společností nebo družstev, kdy majetek a závazky zanikajícího podniku přecházejí na jednu nebo více nově vznikajících právnických osob. Společníci nebo členové se stávají společníky nebo členy nově vznikajících nástupců. Účastníkem této přeměny je pouze zanikající podnik.

Obrázek 1: Grafické znázornění rozdělení se vznikem nových právnických osob

Zdroj: [19]

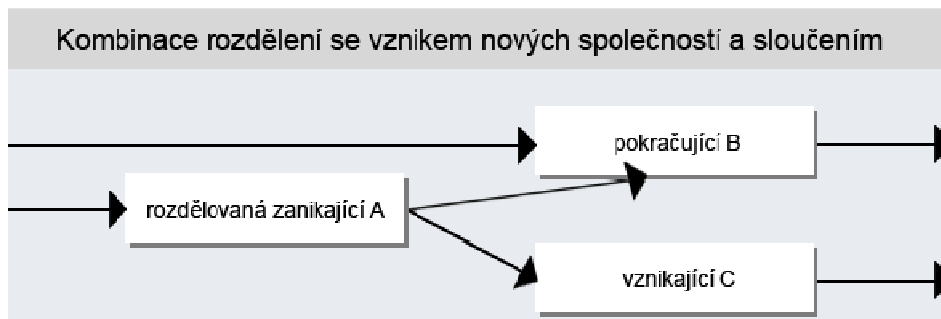
- 2) *Rozdělení sloučením*, kdy majetek a závazky zanikajícího podniku přecházejí na jednu nebo více již existujících právnických osob. Společníci nebo členové se stávají společníky nebo členy již existujících nástupců. Účastníky v tomto procesu jsou zanikající i nástupnické organizace.

Obrázek 2: Grafické znázornění rozdělení sloučením

Zdroj: [19]

- 3) *Kombinace*, která propojuje rozdělení sloučením a rozdělení se vznikem nových právnických nástupců.

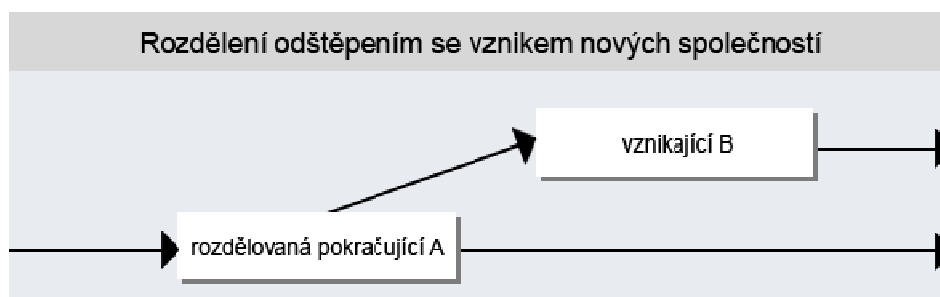

Obrázek 3: Grafické znázornění rozdělení sloučením

Zdroj: [19]

Při **rozdělení odštěpením** se rozdělovaná společnost (družstvo) neruší ani nezaniká. Pouze dojde k vyčlenění části jejího obchodního jmění a ten přechází na nástupnickou společnost nebo družstvo. I zde se rozlišují tři varianty.

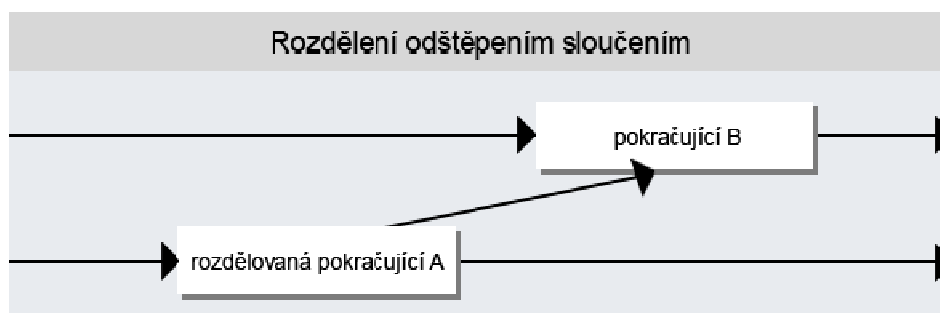
1) *Rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových právnických osob*, kdy část podniku přechází na nově vznikající právnickou osobu. Této přeměny se účastní pouze rozdělovaný subjekt. Společníci (členové) rozdělované společnosti (družstva) se stávají tedy zároveň i společníky (členy) vznikajícího podniku.

Obrázek 4: Grafické znázornění rozdělení odštěpením se vznikem nových právnických osob

Zdroj: [19]

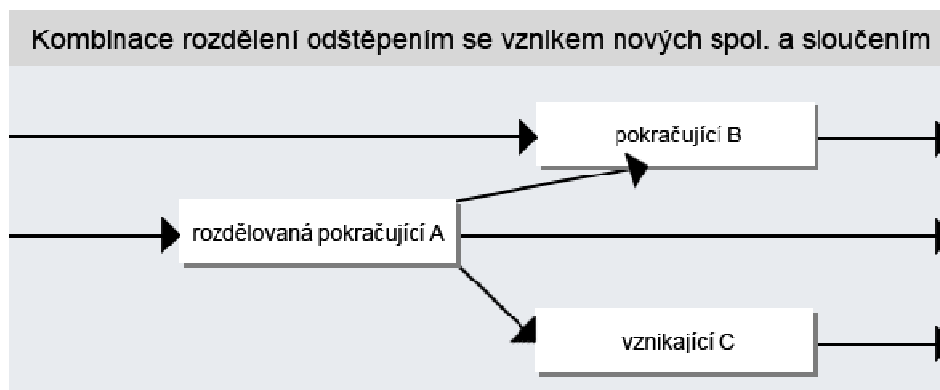
2) *Rozdělení odštěpením sloučením*, kdy část podniku přechází na již existujícího právnickou osobu. Zúčastněnými subjekty na této přeměně jsou rozdělovaný podnik a všichni jeho právní nástupci. Společníci (členové) rozdělované společnosti (družstva) se stávají tedy zároveň i společníky (členy) již existujícího podniku.

Obrázek 5: Grafické znázornění rozdělení odštěpením sloučením

Zdroj: [19]

3) *Kombinace*, která kombinuje rozdělení odštěpením se vznikem nových právních nástupců a rozdělení odštěpením sloučením.

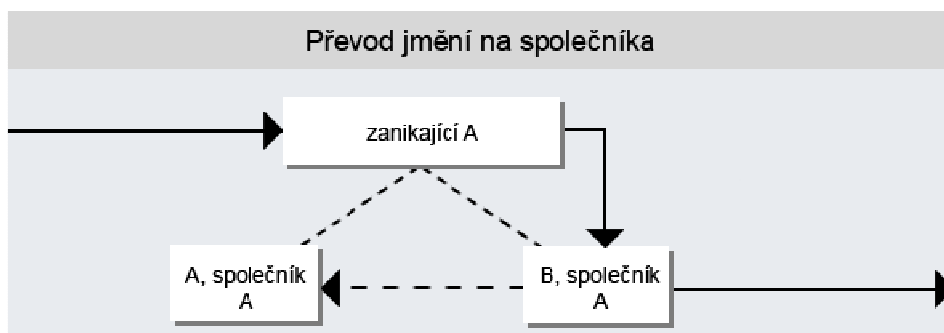
Obrázek 6: Grafické znázornění rozdělení odštěpením sloučením

Zdroj: [19]

Nestanoví-li Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev jinak, musí mít účastníci přeměny rozdělení stejnou právní formu. Jestliže při rozdělení vznikají nové nástupnické obchodní společnosti (družstva), je jejich zakladatelem zanikající subjekt. Při rozdělení odštěpením je zakladatelem nově vznikajících právních nástupců rozdělovaná právnická osoba.

1.2.2 Převod jmění na společníka

Za podmínek stanovených Zákonem o přeměnách obchodních společností a družstev u jednotlivých typů obchodních společností mohou společníci nebo kompetentní orgán společnosti rozhodnout o zrušení společnosti bez likvidace, s přechodem jejího majetku a závazků na jednoho přejímajícího společníka. Přejímajícím společníkem může být fyzická nebo právnická osoba, která je ke dni podání návrhu na zápis převodu jmění do obchodního rejstříku podnikatelem. Tento typ přeměny, tedy převod jmění na člena družstva, není u družstev povolen.

Obrázek 7: Grafické znázornění převodu jmění na společníka

Zdroj: [19]

1.2.3 Změna právní formy

Při změně právní formy podnik nezaniká, ani se nepřevádí jeho majetek a závazky na právního nástupce. Jedná se pouze o přeměnu uvnitř obchodní společnosti nebo družstva, při které se mění právní postavení společníků nebo členů. Družstvo se může přeměnit na obchodní společnost. Obchodní společnost se může stát družstvem, nebo jiným typem obchodní společnosti.

1.2.4 Fúze

Přeměnu typu fúze se posuzuje z pohledu geografického a z pohledu nástupnické společnosti. Obě tyto hlediska se mohou prolínat.

Z geografického pojetí je rozhodující, ve kterém státě mají účastnická družstva sídla. Na základě toho rozlišujeme fúzi **vnitrostátní** a **přeshraniční**. O vnitrostátní fúzi se jedná tehdy, když všichni účastníci přeměny mají svá sídla na území České republiky. Pokud je alespoň jeden z účastníků zahraniční korporací vymezenou v tomto zákoně v §181 odst. b), tzn., že se řídí legislativou jiného členského státu Evropské Unie nebo Evropského hospodářského prostoru než České republiky, jedná se o přeshraniční fúzi. Přeshraniční fúze s jinou zahraniční korporací není povolena.

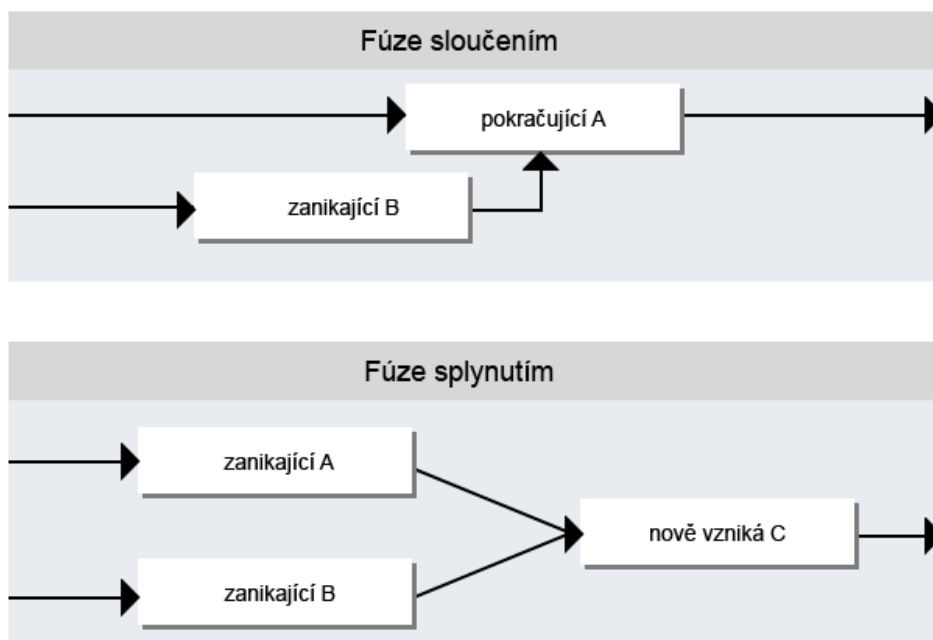
Dle typu nástupnické společnosti se rozlišuje fúze **splynutím** a **sloučením**. V obou případech dochází k zániku jednoho či více družstev, jemuž předchází jejich zrušení bez likvidace. Fúzí sloučením přechází jmění zanikajícího ekonomického subjektu včetně

práv a povinností z pracovně právních vztahů na jinou, již existující, obchodní společnost či družstvo. Fúzí splynutím přechází obchodní jmění zanikajícího ekonomického subjektu na nově vznikající nástupnickou společnost či družstvo.

Z uvedeného tedy vyplývá, že celého procesu fúze sloučením se účastní kromě zanikajících právnických osob i ta nástupnická, kdežto fúze splynutím se účastní pouze zanikající právnické osoby.

Ať už se jedná o jakoukoliv formu fúze, družstva mohou fúzovat pouze s jinými družstvy, nikoliv s obchodními společnostmi.

Grafické znázornění fúze splynutím a fúze sloučením demonstruje obrázek 1 na následující straně.

Obrázek 8: Grafické znázornění fúze sloučením a splynutím

Zdroj: [19]

Projekt fúze

Přeměna družstva se provádí na základě schváleného projektu přeměny, tedy projektu fúze. Na vypracování tohoto projektu se podílí statutární orgány zúčastněných družstev. Vypracovaný projekt musí mít písemnou formu a musí s ním souhlasit všichni účastníci. Projekt fúze družstev musí zahrnovat následující informace:

- obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo všech zúčastněných družstev;
- určení, v jakém složení převezme nástupnické družstvo složky vlastního a cizího kapitálu družstva zanikajícího, jež nejsou závazkem;
- rozhodný den fúze;
- práva popřípadě navrhovaná opatření, která nástupnické družstvo poskytne majitelům dluhopisů;
- den vzniku práva na podíl na zisku z členských vkladů u zanikajícího družstva;
- všechny zvláštní výhody, které jedno nebo více zúčastněných družstev poskytuje statutárnímu orgánu nebo jeho členům, členům dozorčí rady, popřípadě členům kontrolní komise a znalci kontrolujícímu projekt fúze (je třeba zmínit kdo a za co tuto výhodu poskytuje a komu je určena);
- při fúzi sloučením je nutné uvést případné změny stanov nástupnického družstva, pokud se tak neučiní, předpokládá se, že dosavadní stanovy se nemění;
- při fúzi splynutím se přikládá k projektu:
  - ✓ stanovy nástupnického družstva,
  - ✓ projev vůle založit nástupnické družstvo,
  - ✓ jména a bydliště, popřípadě názvy, sídla a identifikační čísla členů orgánů družstva.

Dále je nutné stanovit, jak spojení ovlivní výši členských vkladů a majetkových účastí fúzujících družstev, neboť členové zanikajícího družstva se automaticky stávají členy nástupnické korporace. Nestanoví-li projekt fúze adekvátní výměnný poměr podílů společně s případnými doplatky, mají členové družstva nárok na finanční dorovnání. Právo na dorovnání mohou členové uplatnit ve lhůtě jednoho roku ode dne, kdy se zápis fúze stal účinným vůči třetím osobám.

Před schválením projektu fúze kompetentními orgány, je nutné předložit projekt k přezkoumání kvalifikovanému znalci pro vnitrostátní fúze. Návrh na jmenování znalce podává zúčastněné družstvo, nebo všechna družstva společně, pokud navrhuje znalce společného. Znalec je jmenován soudem. Náklady spojené s činností znalce hradí družstvo, (popřípadě všechna družstva nerozdílně) které, podalo návrh na jeho jmenování. Při porušování svých povinností může být znalec soudem odvolán. Výsledkem přezkoumání projektu je znalecký posudek, tzv. **znalecká zpráva** o

vnitrostátní fúzi, jejíž vypracování se nevyžaduje, shodnou-li se na tom všichni členové družstva, pro které má být posudek vyhotoven.

Zpráva o fúzi

Dalším dokumentem je zpráva o přeměně, kterou sepisují statutární orgány všech zúčastněných družstev. Rovněž může být vypracována jedna společná zpráva pro všechny družstva. Cílem této zprávy je vysvětlit a zdůvodnit dopady přeměny. Zpráva družstva musí obsahovat:

- odůvodnění výměnného poměru členských podílů, dochází-li k jejich výměně,
- odůvodnění výše vkladů do základního kapitálu a výše případných doplatků na dorovnání a opatření ve prospěch vlastníků jednotlivých druhů cenných papírů emitovaných zúčastněným družstvem,
- změny ekonomického a právního postavení členů,
- změny rozsahu ručení členů družstev nebo některých z nich, pokud se rozsah ručení členů nebo některých z nich mění,
- dopady přeměny na věřitele družstva, zejména z hlediska dobytnosti jejich pohledávek.

Pokud by některé z výše uvedených údajů měly ohrozit některé z družstev, nebo se jedná o tajné informace podle zvláštního zákona či obchodní tajemství, nemusí být ve zprávě zmíněny.

Zpráva nemusí být sepisována za předpokladu, že její sepsání nevyžaduje žádný účastník přeměny.

Informační povinnost

Informace o fúzi je povinen zveřejnit statutární orgán každého zúčastněného družstva a to tak, že:

- alespoň jeden měsíc přede dnem, kdy má být odsouhlasena přeměna, uloží do sbírky listin obchodního rejstříku projekt přeměny
- a ve stejné lhůtě o tomto uložení projektu přeměny uvědomí všechny členy.

Tuto informační povinnost může za zanikající družstvo splnit statutární orgán družstva nástupnického. Každý člen má právo na informace týkající se všech zúčastněných družstev, jsou-li důležité z hlediska přeměny. Informace nemusí družstvo poskytnout, pokud by tím byla způsobena škoda zúčastněnému družstvu, nebo se jedná o utajované informace podle zvláštního zákona anebo se jedná o informace, které jsou obchodním tajemstvím.

Kromě projektu fúze musí být zpřístupněno členům družstva účetní a jiné výkazy všech zúčastněných družstev, pokud jsou vyžadovány:

- účetní závěrky za poslední tři účetní období,
- konečné účetní závěrky,
- zahajovací rozvaha nástupnického družstva,
- zprávy auditorů,
- společenská zpráva,
- znalecká zpráva.

Všechny zmíněné dokumenty musí být k dispozici minimálně jeden měsíc před konáním rozhodující členské schůze v sídle každé zúčastněné korporace a rovněž na zasedání samotné schůze.

Schválení fúze

Samotnou přeměnu družstev schvaluje členská schůze družstva, o níž jsou členové informováni prostřednictvím pozvánky. Pro její schválení se vyžaduje souhlas alespoň dvou třetin členů zúčastněných členské schůze, pokud stanovy neurčují jinak. Úkolem představenstva na této schůzi je seznámit členy s projektem fúze, znaleckým posudkem (pokud se vyžaduje), se změnami v majetku, závazcích a hospodářských výsledků, které se udály v období od rozhodného dne. Následuje hlasování o schválení fúze.

Usnesení členské schůze o povolení vnitrostátní fúze sloučením musí obsahovat:

- u zanikajícího družstva
  - ✓ rozhodnutí o zrušení družstva bez likvidace s převodem majetku a závazků na nástupnické družstvo,

- ✓ schválení projektu přeměny – vnitrostátní fúze sloučením,
  - ✓ schválení konečné, eventuálně mezitímní účetní závěrky;
- u nástupnického družstva
- ✓ souhlas s převzetím majetku a závazků zanikajících právnických osob,
  - ✓ schválení projektu přeměny – vnitrostátní fúze sloučením,
  - ✓ schválení konečné, eventuálně mezitímní účetní závěrky a zahajovací rozvahy.

Usnesení všech členských schůzí zanikajících družstev o povolení vnitrostátní fúze splynutím musí obsahovat:

- rozhodnutí o zrušení družstva bez likvidace s převodem majetku a závazků na nástupnické družstvo,
- schválení projektu přeměny – vnitrostátní fúze splynutím,
- schválení konečné, eventuálně mezitímní účetní závěrky a zahajovací rozvahy nově vznikajícího nástupce.

O členské schůzi, která odsouhlasí přeměnu družstva, musí být pořízen notářský zápis obsahující jména členů, kteří se vyslovili pro realizaci fúze. Rovněž je jako příloha přiložen projekt fúze. Jestliže kterýkoliv člen nesouhlasí s přijatým projektem vnitrostátní fúze, má právo vystoupit z družstva ve lhůtě 30 dnů ode dne schválení tohoto projektu. Toto právo může uplatnit za předpokladu, že:

- na členské schůzi hlasoval proti návrhu fúze,
- nebo nebyl přítomen hlasování,
- či fúzi odsouhlasilo shromáždění delegátu, nikoliv členská schůze.

Oznámení o zrušení členství musí být provedeno písemně a musí obsahovat úředně ověřený podpis. Rozhodnutí o vystoupení nelze vzít zpět. Zánik členství nastává v den zápisu vnitrostátní fúze do obchodního rejstříku.

Z důvodu eventuálního vystoupení člena z družstva je povoleno požádat o zápis vnitrostátní fúze do obchodního rejstříku až po uplynutí zmíněné lhůty 30 dnů ode dne schválení fúze. Tato lhůta nemusí být dodržena pouze za předpokladu, že zde není

žádný člen, který by splňoval zákonné podmínky (uvedené výše) pro případné ukončení členství. Právní účinky přeměny nastávají zápisem fúze do obchodního rejstříku.

Věřitelé družstva

Věřitelé zúčastněných družstev fúze mohou požadovat poskytnutí dostatečné jistoty, pokud přeměna měla negativní vliv na dobytnost jejich pohledávek. Toto právo však musí uplatnit do 6 měsíců ode dne, kdy se zápis fúze do obchodního rejstříku stal účinným vůči třetím osobám. Věřitel může požadovat poskytnutí záruky ještě před zápisem fúze do obchodního rejstříku, pokud prokáže, že vlivem přeměny lze v budoucnu očekávat snížení dobytnosti jeho pohledávky.

Právo na poskytnutí jistoty však nemají věřitelé:

- jejichž pohledávky se v insolvenčním řízení uspokojují přednostně,
- kteří se v insolvenčním řízení považují za zajištěné věřitele nebo
- jejichž pohledávky vznikly až po právních účincích přeměny.

Vlastníci dluhopisů a vlastníci jiných cenných papírů než akcií mají nárok na získání takového právního postavení v nástupnickém družstvu, které odpovídá postavení, jež měli v družstvu zanikajícím. Toto nařízení neplatí v případě, že vlastníci se změnou svého postavení souhlasili anebo mají právo vyžadovat od nástupnického družstva odkoupení těchto cenných papírů.

Odpovědnost za škodu

Odpovědnost za škodu, která vznikla při přeměně zúčastněným družstvům, jejich členům a věřitelům v důsledku porušení povinností nesou společně a nerozdílně:

- členové statutárních orgánů,
- znalci pro přeměnu a
- znalci oceňující jmění.

Náhradu škody lze vymáhat ve lhůtě pěti let ode dne, kdy se zápis fúze stal účinným vůči třetím osobám.

Neplatnost fúze

Neplatnosti přeměny se lze dožadovat výhradně spolu s neplatností usnesení členské schůze, která o fúzi rozhodla. Osoby, které se mohou domáhat neplatnosti, jsou:

- členové družstev a
- osoby, které jsou členy představenstva.

Právo podání návrhu na neplatnost fúze zaniká uplynutím tří měsíců ode dne schválení usnesení členské schůze. O neplatnosti fúze rozhoduje soud, a to pouze do dne zápisu fúze do obchodního rejstříku. Po tomto dni nelze zápis fúze zrušit, nelze měnit ani rušit projekt fúze a nelze se domáhat prohlášení neplatnosti přeměny či neplatnosti usnesení členské schůze. Podnětem pro podání návrhu neplatnosti přeměny nemůže však být skutečnost, že výměnný poměr obchodních podílů a případně doplteků není adekvátní, nebo že údaje o výměnném poměru nejsou v souladu s právními předpisy.

1.3 Účetní úpravy vnitrostátní fúze družstev

Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev považuje z účetního hlediska za stěžejní den procesu fúze *rozhodný den*, od něhož se na počínání zanikajícího družstva nahlíží jako na jednání uskutečněná na účet nástupnického družstva. Tento den musí být určen tak, aby předcházel maximálně o 12 měsíců dni, ke kterému bude podán návrh na zápis fúze do obchodního rejstříku. Den, který předchází rozhodnému dni fúze, je rozvahovým dnem, tzn., že všechna zúčastněná družstva jsou povinna uzavřít účetní knihy a sestavit konečnou účetní závěrku, a to řádnou či mimořádnou. Pokud od konečné účetní závěrky nebyl do šesti měsíců zpracován projekt fúze, je povinnost účetních jednotek vypracovat mezitímní účetní závěrku. Projekt fúze pak musí být zpracován nejdéle do tří měsíců od mezitímní účetní závěrky. K rozhodnému dni se vypracovává *zahajovací rozvaha*. [12]

Pokud při vnitrostátní fúzi má alespoň jedno ze zúčastněných družstev povinnost mít konečnou účetní závěrku ověřenou auditorem dle Zákona o účetnictví, jsou povinni ověřit svou účetní závěrku všechna zúčastněná družstva. V tomto případě je rovněž povinno nástupnické družstvo ověřit auditorem i zahajovací rozvahu. [12]

Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev neukládá povinnost při vnitrostátní fúzi družstev ocenění obchodního jmění. Vzhledem k této skutečnosti jsou účetní záležitosti značně jednodušší, neboť nevznikají v účetnictví žádné oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách. [12]

Zpřesnění a rozvedení uvedených účetních pokynů uvádí **Zákon o účetnictví**. Dle něj se řádná účetní závěrka sestavuje tehdy, když rozvahový den fúze připadá na poslední den účetního období, tedy na poslední den kalendářního, nebo hospodářského roku. Mimořádná účetní závěrka je sestavována v opačném případě, tedy když rozvahový den je v rámci účetního období. V případě přeměn je povoleno po schválení konečné účetní závěrky otevřít uzavřené účty a doplňovat do nich účetní zápisy. [14]

Účetní období družstev končí rozvahovým dnem, který předchází rozhodnému dni. Účetní období nástupnického družstva začíná v rozhodný den a končí posledním dnem účetního období, ve kterém byla přeměna družstev zapsána do obchodního rejstříku. [14]

Od rozhodného dne vedou zúčastněná družstva svá účetnictví samostatně až do dne zápisu fúze do obchodního rejstříku. Ke dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku převezme nástupnické družstvo účetnictví družstev zanikajících, a to zpětně, s účinky od rozhodného dne. V souvislosti se zápisem fúze do obchodního rejstříku se účetní závěrky již nesestavují. [14]

Klíčovým předpisem při přeměnách družstev je **Český účetní standard č. 011 – Operace s podnikem**, který určuje následující postupy: [10]

- Sestavení účetních závěrek a zahajovací rozvahy se řídí podle Zákona o přeměnách obchodních společností a družstev. Každé družstvo při sestavování účetní závěrky rozhodne o oceňovacím rozdílu k nabytému majetku, o goodwillu, o opravných položkách k jednotlivému majetku, o rezervách, o přechodných aktivech a pasivech. Přechází-li některá z uvedených položek na nástupnické družstvo, vyjádří se v zahajovací rozvaze.
- Přejímající účetní jednotka přebírá odloženou daň.

- Veškeré operace a relevantní skutečnosti mohou být objasněny v písemné formě a přiloženy k zahajovací rozvaze.
- Vzájemné závazky a pohledávky jsou v zahajovací rozvaze vyloučeny. Eventuální rozdíl se projevívá v zahajovací rozvaze v položce vlastního kapitálu.
- Od rozhodného dne vedou účetní jednotky účetnictví samostatně až ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku. Je nutné zajistit chod samostatných účetnictví, pro případ, že fúze nebude realizována. V souvislosti se zápisem fúze do obchodního rejstříku se účetní knihy neuzavírají.
- Je potřeba dodržovat správné oceňování výkonů, neboť podle výsledku přeměny (odmítnutí či zápis fúze do obchodního rejstříku) lze na tyto výkony považovat za vnitropodnikové výkony. Je nutné také pomocí vnitřního předpisu upravit způsob číslování a ukládání účetních dokladů během procesu fúze.

Proces sestavení zahajovací rozvahy k rozhodnému dni fúze se skládá ze: [7]

- součtu všech položek aktiv z konečných účetních závěrek zúčastněných družstev,
- součtu všech položek závazků z konečných účetních závěrek zúčastněných společností,
- sestavení struktury vlastního kapitálu v souladu s projektem fúze,
- eliminování vzájemných závazků a pohledávek.

1.4 Daň z příjmu právnických osob

Z hlediska povinnosti podání daňového přiznání k dani z příjmu právnických osob je nutné rozlišit dva případy:

1) Rozhodný den připadá na první den účetního období

Pokud rozhodný den připadá na první den účetního období (kalendářní či hospodářský rok), podávají družstva daňová přiznání k dani z příjmu právnických osob stejně jako doposud, za stejných podmínek. To znamená, že přiznání musí být podáno do tří či šesti měsíců od konce zdaňovacího období. Zdaňovacím obdobím je

předchozích, po sobě jdoucích dvanáct měsíců. V tomto případě sestavují účetní jednotky již zmíněnou řádnou účetní závěrku. [7, 15]

2) Rozhodný den se neshoduje s prvním dnem účetního období

Pokud rozhodný den připadá na jiný den účetního období, musí všechny účetní jednotky navíc podat daňové přiznání za časový interval od prvního dne účetního období do dne předcházejícího rozhodnému dni. Zdaňovacím obdobím je tedy doba kratší dvanácti měsíců. Lhůta pro toto podání daňového přiznání je do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém padlo rozhodnutí členské schůze o přijetí fúze. Daňovému přiznání předchází již zmíněná mimořádná účetní závěrka. [7, 15]

Jelikož od rozhodného dne přechází na nástupnické družstvo veškeré účetní záležitosti družstva zanikajícího, přechází na něj rovněž i daňové povinnosti. Nástupnické družstvo tedy podává daňové přiznání k dani z příjmu právnických osob za období, začínající rozhodným dnem fúze a končící posledním dnem účetního období, ve kterém byl proveden zápis fúze do obchodního rejstříku. Zdaňovací období pro přejímající družstvo může tedy být kratší, rovno nebo delší než dvanáct měsíců. [7, 15]

2 Analýza současné situace družstev

Předmětem následující části práce je řešení vnitrostátní fúze sloučením dvou družstev. Zúčastněnými družstvy v přeměně jsou:

- Jednota, obchodní a výrobní družstvo, Havlíčkův Brod (nástupnické družstvo) a
- Jednota, spotřební družstvo Kroměříž (zanikající družstvo).

Nástupnické družstvo bude do obchodního rejstříku zapsáno pod názvem **COOP družstvo HB**.

Jednota, obchodní a výrobní družstvo, Havlíčkův Brod

Datum vzniku:	5. listopadu 1956
Obchodní firma:	Jednota, obchodní a výrobní družstvo, Havlíčkův Brod
Sídlo:	Havlíčkův Brod, Havlíčkova 3305, PSČ 580 01
Identifikační číslo:	000 32 115
Právní forma:	Družstvo
Základní členský vklad:	4 200 Kč (později 4 000 Kč)
Zapisovaný základní kapitál:	20 000 000 Kč

Jednota, obchodní a výrobní družstvo, Havlíčkův Brod (dále jen Jednota Havlíčkův Brod) vznikla v roce 1956. Mezi její hlavní činnosti patří především provoz maloobchodních prodejen s potravinářským zbožím a zbožím běžné denní potřeby v okresech Havlíčkův Brod a Pelhřimov, jejichž počet byl k rozhodnému dni přeměny třiapadesát. Dále družstvo provozuje velkoobchodní sklad v Chotěboři, který slouží jako distribuční a zásobovací centrum. Tento velkosklad zásobuje nejen vlastní maloobchodní prodejny, ale rovněž prodejny družstev Konzum Kostelec nad Orlicí a Jednota Svitavy a další obchodní partnery. Družstvo se zaměřuje také na podnikatele v oblasti pohostinství a gastro. Za tímto účelem jsou provozovány dva velkoobchodní sklady v Ostrově nad Oslavou a v Ledči nad Sázavou, jejichž sortiment tvoří

alkoholické a nealkoholické nápoje. Výrobu a prodej některého zboží zajišťují Jednotě Havlíčkův Brod dceřiné společnosti, a to:

- Centrální Výrobný Habry, s.r.o. (výroba masných, lahůdkářských a cukrářských výrobků),
- SODO DUO, spol. s.r.o. (výroba nealkoholických nápojů) a
- ElGé, s.r.o. (prodej pohonných hmot a dopravní činnost).

Vedlejšími činnostmi družstva jsou údržba a správa majetku, vedení účetnictví, daní a evidence členů. Významné pro družstvo je členství v nákupní alianci COOP Centrum družstvo a ve Svazu českých a moravských spotřebních družstev (dále jen SČMSD)³. [22, 24]

Jednota, spotřební družstvo Kroměříž

Datum vzniku:	5. prosince 1956
Obchodní firma:	Jednota, spotřební družstvo Kroměříž
Sídlo:	Kroměříž, Nerudova 452, PSČ 767 01
Identifikační číslo:	000 32 280
Právní forma:	Družstvo
Základní členský vklad:	300 Kč
Zapisovaný základní kapitál:	900 000 Kč

Jednota, spotřební družstvo Kroměříž (dále jen Jednota Kroměříž) byla zapsána do obchodního rejstříku v roce 1956. Zaměřuje se na provoz maloobchodních prodejen potravin, kterých k rozhodnému dni fúze evidovala padesát. Dále je provozován velkoobchodní sklad v Kroměříži, který slouží výhradně k zásobování podnikových prodejen. Doplňkové činnosti zahrnují výrobu lahůdek a masných výrobků, činnost

---

³ Svaz českých a moravských spotřebních družstev je zájmové sdružení družstev, vystupujících pod společnou značkou COOP. Úkolem Svazu je hájit a prosazovat zájmy svých členů před státními orgány, zastupovat je doma i v zahraničí a podporovat jejich podnikatelské aktivity. Dále svým členům nabízí právní pomoc, vzdělávání managementu, pomoc při zpracování finančních analýz a kompletní informační servis. Tento Svaz je jedním ze zakladatelů firmy COOP Centrum družstvo. [16]

údržby a správy majetku, dopravní činnost, vedení účetnictví, daní a evidence členů a další. Jednota Kroměříž je členem SČMSD a členem družstva COOP Centrum družstvo. [23, 25]

2.1 Ekonomická situace družstev⁴

Obě družstva mají za sebou dlouholetou tradici, neboť vznikla před pětapadesáti lety. Během devadesátých let byl jejich vývoj velice podobný. V souvislosti se zákonem č. 42/1992 Sb. o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech se obě družstva v roce 1992 transformovala. Další vliv na činnost družstev měly restituční zákony, na jejichž základě musel být některý majetek vrácen původním majitelům.

Nepříznivé dopady těchto skutečností se dařilo mírnit změnami nejen uvnitř družstev samotných, ale i změnami odehrávajícími se v rámci systému družstev. V prvním případě se jednalo o změny v organizaci a řízení, v druhém pak o založení společné nákupní ústředny COOP Centrum družstvo v roce 1993. Úkolem této nákupní aliance je sjednocovat nákupy svých členů, kterými jsou spotřební družstva Čech a Moravy, a vyjednávat tak lepší obchodní podmínky. COOP Centrum družstvo později zavedlo speciální síť prodejen typu TIP, TUTTY a COOP diskont s cílem posílit maloobchodní prodej. Tyto prodejny se od běžných družstevních prodejen liší plochou, nabízeným sortiment, interiérem, službami aj. Pořádají se zde speciální slevové akce či různé soutěže. Podnětem ke vzniku COOP Centrum družstva byla tehdejší situace na českém trhu, kdy se v České Republice začaly prosazovat zahraniční obchodní řetězce.

Vážné dopady na hospodaření družstev měla ekonomická recese, která v České Republice proběhla v letech 2009 až 2010.

Přibývající konkurence společně s ekonomickou krizí způsobily, že se hospodářská situace **Jednoty Kroměříž** v posledních pěti letech zhoršovala. Nepříznivé ekonomické výsledky naznačovaly, že současná opatření jsou nedostačující, a že je

---

⁴ Kapitola zpracována dle Zpráv o vnitrostátní fúzi sloučením Jednoty Kroměříž a Jednoty Havlíčkův Brod.

nezbytné učinit razantnější kroky pro zachování majetku členů a udržení činnosti družstva. Řešením se stal plán vnitrostátní fúze sloučením s ekonomicky stabilnějším družstvem ze sdružení SČMSD.

Následující tabulka uvádí ekonomické údaje Jednoty Kroměříž, na jejichž základě bylo přijato rozhodnutí o přeměně.

Tabulka 1: Ekonomické údaje Jednoty Kroměříž za období 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Maloobchod. obrat [v mil. Kč]	282,8	295,7	317,0	298,0	281,4
Velkoobchod. obrat [v mil. Kč]	100,1	106,8	110,8	104,5	94,5
Počet pracovníků celkem	234	227	214	209	196,2
Průměrná mzda celkem [v Kč]	10 738	11 455	12 286	12 085	12 448
Investice [v mil. Kč]	10,2	14,8	1,3	2,3	1,5
Odpisy v N [v tis. Kč]	6 109	8 676	6 560	6 595	6 295
Opotřebením DM [v %]	47,42	46,25	47,38	49,68	48,95
Výsledek hospod. [v tis. Kč]:	+ 2 735	+ 4 307	- 2 011	- 1 503	- 7 019
VH z prodeje majetku	+ 7 365	+ 14 680	+ 3 180	+ 3 042	+ 1 006
Provozní VH	- 4 633	- 10 373	- 5 191	- 4 545	- 8 025*
Počet prodejů	53	53	51	50	50
Hodnota VK [v tis. Kč]	77 633	84 359	83 196	81 977	75 269
Hodnota ZK [v tis. Kč]	13 399	1 614	1 628	1 595	1 838

* Provozní VH za rok 2010 je upraven o vytvořené rezervy ve výši 3 073 tis. Kč z důvodu vytvořených rezerv na pohledávku v soudním sporu ve výši 1 138 tis. Kč, dále rezerva na odstupné pracovníkům ve výši 1 885 tis. a rezerva na náklady spojené s restrukturalizací ve výši 50 tis. Kč, celkem tedy 3 073 tis. Kč.

Zdroj: [25]

Uvedené hodnoty naznačují, že kritickým rokem byl rok 2009, kdy velkoobchodní i maloobchodní obrat začaly klesat. Důsledkem bylo průběžné rušení neziskových prodejů, které bude zajisté pokračovat i po dokončení procesu fúze. Provozní výsledek

hospodaření byl za celé sledované období záporný. Jednota Kroměříž se snažila nepříznivou situaci řešit prodejem majetku, ani tento krok však nezabránil v posledních letech vykazování celkové ztráty. Podrobnější finanční situace družstva bude rozebrána dále pomocí finanční analýzy.

Jednota Havlíčkův Brod rovněž zaznamenala pokles ve výkonech vlivem ekonomické krize, ale oproti Jednotě Kroměříž tuto krizi ustála. Dlouhodobě se jí daří vykazovat stabilní výsledky. Na druhé straně se však stále potýká s tvrdou konkurencí v podobě supermarketů a jejich cenové politiky, které mají za následek poklesy v maloobchodním obratu družstva. Situace je zatím pro družstvo ekonomicky zvládnutelná, z dlouhodobého hlediska však současný stav není únosný. Z tohoto důvodu se Jednota Havlíčkův Brod přihlásila do výběrového řízení o vnitrostátní fúzi sloučením s Jednotou Kroměříž.

Jednota Havlíčkův Brod s realizací přeměny očekává:

- nárůst rentability maloobchodních prodejen zanikajícího družstva a to v důsledku marketingových aktivit a rozšíření sortimentu;
- nárůst celkového maloobchodního obratu za obě družstva v příštích dvou letech, a to každoročně o 5 %;
- efektivnější využití distribučního velkoskladu v Chotěboři a navýšení jeho výkonů zhruba o 160 mil Kč v příštím roce, v letech 2005-2009 Jednota Havlíčkův Brod investovala do výstavby nového velkoobchodního skladu, ten je v současné době využíván na cca 60-70 %, nástupnické družstvo tedy disponuje volnými skladovými prostory, které budou díky fúzi efektivně využity;
- výrazné posílení vyjednávací síly a tedy sjednávání lepších obchodních podmínek s dodavateli;
- posílení výroby vlastních výrobků;
- úspora nákladů v oblasti řídicích pozic, kterou však budou v roce sloučení kompenzovat náklady na odstupné a odchodné;
- zlepšení cash flow Jednoty Kroměříž za pomoci volných peněžních prostředků Jednoty Havlíčkův Brod;
- získání dalších synergických efektů plynoucích ze sloučení obou družstev;

- vypořádání závazků ve výši okolo 9 mil. Kč, které má zanikající družstvo ke SČMSD, ten přislíbil Jednotě Havlíčkův Brod za realizaci fúze bonifikaci ve výši tří procent ze součtu hodnot vlastních kapitálů obou družstev, přičemž výplata by měla proběhnout ve dvou letech, v prvním roce 60 % a ve druhém roce 40 % z přislíbené částky;
- vysoké náklady spojené s realizací fúze;
- postupné vyrovnávání pracovních a provozních podmínek – v oblasti mezd, řízení zásob, produktivity práce, nákladů aj.

Nástupnické družstvo COOP družstvo HB (v současnosti Jednota Havlíčkův Brod) se po fúzi zařadí ve SČMSD mezi pět nejsilnějších družstev z pohledu maloobchodního obratu, mezi tři největší družstva v oblasti velkoobchodního obratu a upevní druhé místo v oblasti výroby.

Náhled na finanční situaci obou družstev poskytují hodnoty dále uvedených ukazatelů finanční výkonnosti.

2.2 Finanční analýza

Finanční analýza je tvořena souborem činností, jejichž cílem je posoudit finanční a ekonomickou situaci podniku. Nástrojem finanční analýzy jsou různé typy finančních ukazatelů a souhrnných indexů, které analyzují finanční zdraví podniku na základě informací z účetních výkazů. V této části práce se věnuji finanční analýze obou družstev s cílem dokázat opodstatněnost procesu fúze. [2]

Finanční analýza je provedena pomocí poměrových finančních ukazatelů rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti za období 2007-2009. Výsledky finančních ukazatelů každého družstva jsou porovnávány s výsledky finančních ukazatelů podobných podniků. Za skupinu podobných podniků byly výsledky určeny pomocí mediánu, který není tolik ovlivněn extrémními hodnotami jako aritmetický průměr. Skupinu podobných podniků zde tvoří členové SČMSD, tedy družstva se stejným předmětem podnikání a obdobnou velikostí. Jednota Kroměříž a Jednota Havlíčkův Brod jsou různě velká družstva co do počtu zaměstnanců a do velikosti bilanční sumy. S ohledem na tuto

skutečnost byla pro každou Jednotu vytvořena jiná skupina podobných podniků. Výsledky finančních ukazatelů Jednoty Kroměříž jsou tedy konfrontovány s jiným hodnotami, než výsledky finančních ukazatelů Jednoty Havlíčkův Brod.

Z poměrových ukazatelů finanční analýzy byly použity ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity.

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability (výnosnosti) poměřují dosažený výsledek se zdroji, které byly využity k dosažení tohoto výsledku. Z logiky své konstrukce tyto ukazatele vyjadřují, kolik korun zisku připadá na 1 Kč veličiny dosazené do jmenovatele zlomku. Mezi nejpoužívanější ukazatele rentability se řadí zejména: [2, 5]

$$ROA = \frac{EBIT}{Aktiva} * 100$$

$$ROE = \frac{EAT}{Vlastní kapitál} * 100$$

$$ROS = \frac{EAT}{Tržby} * 100$$

$$ROCE = \frac{EBIT}{Vlastní kapitál + Dlouhodobé závazky} * 100$$

Ukazatel rentability celkových vložených aktiv ROA udává výkonnost podniku. Tento ukazatel bývá označován také jako produkční síla podniku. Poměřuje zisk před zdaněním a nákladovými úroky s celkovými aktivy, bez ohledu na to, z jakých zdrojů byla aktiva financována. Ukazatel rentability vlastního kapitálu ROE je klíčovým ukazatelem pro členy družstva, které informuje o velikosti čistého zisku připadajícího na jednu korunu kapitálu každého člena. Rentabilita tržeb ROS vyjadřuje, jaká výše zisku připadá na jednu korunu tržeb. Rentabilita investovaného kapitálu ROCE informuje o výši výsledku hospodaření před zdaněním a úroky, kterého připadá na jednu korunu investovanou věřiteli a vlastníky podniku. Cílem je maximalizace hodnoty těchto ukazatelů a jejich rostoucí trend v čase. [2, 5]

Ukazatele likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku transformovat svůj majetek na peněžní prostředky a těmi krýt své závazky. Ukazatele likvidity tedy vyjadřují schopnost podniku dostát včas svým povinnostem. Do skupiny ukazatelů likvidity se řadí: [2]

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé dluhy}}$$

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé dluhy}}$$

$$\text{Peněžní likvidita} = \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{Krátkodobé dluhy}}$$

$$\text{Ukazatel kapitalizace} = \frac{\text{Dlouhodobý majetek}}{\text{Dlouhodobé zdroje}}$$

Běžná likvidita vystihuje, kolikrát jsou krátkodobé závazky podniku kryty oběžným majetkem. Hodnota tohoto ukazatele se odvíjí od strategie řízení likvidity, kterou podnik preferuje. U průměrné strategie by měla běžná likvidita dosahovat hodnot v intervalu 1,6-2,5. Pohotová likvidita zpřesňuje předchozí ukazatel, neboť z oběžných aktiv vylučuje nejméně likvidní položku, kterou jsou zásoby. Doporučené hodnoty by se měly pohybovat v rozmezí 0,7-1. Peněžní likvidita je nejpřesnějším výpočtem schopnosti podniku krýt své závazky, protože se odvíjí pouze od krátkodobého finančního majetku. Hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat okolo 0,2. Ukazatel kapitalizace ukazuje, z jak velké části je dlouhodobý majetek kryt dlouhodobými zdroji. Doporučená hodnota pro tento ukazatel je 1, což znamená, že dlouhodobý majetek je financován pouze dlouhodobým kapitálem, popřípadě menší než 1. Problém nastává v okamžiku, kdy je tento ukazatel větší než 1, což znamená, že stálá aktiva jsou kryta krátkodobými závazky. Tím se podnik dostává do disproporce mezi časovým horizontem majetku a zdroji krytí majetku, kdy dlouhodobý majetek přináší peněžní prostředky v dlouhodobém časovém horizontu, zatímco krátkodobé závazky jsou splatné téměř okamžitě. Odtud pak vyplývají problémy s likviditou podniku. [2]

Do skupiny ukazatelů likvidity se řadí i rozdílový ukazatel čistý pracovní kapitál, který vyjadřuje, jaká část oběžných aktiv je kryta dlouhodobými zdroji. Z hlediska likvidity,

respektive bezproblémové platební schopnosti podniku by měl být čistý pracovní kapitál kladný. Kladná hodnota znamená, že podniku po uhrazení všech svých okamžitě splatných závazků zůstávají volné finanční prostředky vázané v části oběžného majetku. Tato část oběžných aktiv je financována dlouhodobými zdroji, které jsou splatné v delším časovém horizontu. Přebytek oběžných aktiv nad krátkodobými dluhy představuje tedy pro podnik z krátkodobého hlediska finanční fond, který může využít za zajištění hladkého průběhu své činnosti. Je-li hodnota tohoto ukazatele záporná, vzniká podniku tzv. nekrytý dluh. Jelikož se nejedná o poměrový ukazatel, nemá význam porovnávat jeho hodnoty s hodnotami podobných podniků. Důležitější je sledovat jeho vývoj v čase. [2]

Čistý pracovní kapitál = Oběžná aktiva – Krátkodobé dluhy

Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti se zaměřují na finanční strukturu podniku, tedy poměří cizí a vlastní zdroje. Mezi hlavní ukazatele zadluženosti patří: [3]

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}}$$

$$\text{Úrokové krytí II} = \frac{\text{EBITDA}}{\text{Nákladové úroky}}$$

$$\text{Debt ratio} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva}}$$

$$\text{Debt ratio II} = \frac{\text{Celkové cizí zdroje}}{\text{Aktiva}}$$

$$\text{Equity ratio} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva}}$$

$$\text{Debt equity ratio} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje, kolikrát je výnos podniku schopen pokrýt nákladové úroky. Výnosem se rozumí zisk před zdaněním a úroky, případně navýšený o odpisy. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je minimálně 3. Debt ratio vyjadřuje,

z jak velké části jsou aktiva podniku financována cizím kapitálem. Cizím kapitálem se zde rozumí cizí zdroje, případně navýšené o časové rozlišení pasiv. Jde tedy o celkovou zadluženost podniku. Z pohledu věřitelů jsou přijatelnější nižší hodnoty tohoto ukazatele, tedy větší podíl vlastních zdrojů ve finanční struktuře podniku. Equity ratio neboli kvóta vlastního kapitálu je doplňkem předchozího ukazatele. Součet hodnot equity ratio a debt ratio II dosahuje hodnoty 1. Debt equity ratio neboli koeficient zadluženosti je spolu s ukazatelem úrokového krytí klíčovým ukazatelem pro investory. Tento poměr zásadně ovlivňuje míru finančního rizika spojeného s činností podniku. [3]

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity vyjadřují, jak efektivně podnik nakládá se svým majetkem a zdroji. Tyto ukazatele se používají ve dvou formách, a to jako obrátkovost, tedy množství obrátek za sledované období vzhledem k tržbám v tomto období, a jako doba obratu, tedy délka jedné obrátky ve dnech. Do skupiny ukazatelů aktivity patří zejména: [2]

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}}$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Tržby}/360}$$

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Krátkodobé pohledávky}}{\text{Tržby}/360}$$

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Tržby}/360}$$

Obrat zásob vyjadřuje, kolikrát jsou zásoby v průběhu období vydány a znovu přijaty na sklad. Doba obratu zásob vyjadřuje průměrný počet dnů, za něž se zásoba spotřebuje nebo přemění na peněžní prostředky. Doba obratu pohledávek vyjadřuje průměrný počet dnů, který uplyne od vystavení faktury a inkasa peněz za tuto fakturu. Doba obratu závazků udává, za kolik dní podnik zaplatí své závazky z obchodních vztahů. Z uvedeného vyplývá, že je pro každý podnik výhodné, když doba obratu závazků je delší, než doba obratu pohledávek. Podnik tak může využívat výhodný dodavatelský úvěr. [2]

Dále byly využity při analýze finanční pozice a výkonnosti využity souhrnné indexy finanční analýzy za období 2006-2010, a to konkrétně index IN05 a Kralickův rychlý test.

Index IN05

Model IN05 je nejnovější verzí řady indexů IN. Pro výsledky indexu jsou stanoveny tři intervaly. Výsledky indexu ležící v rozmezí 0,9-1,6 jsou výsledky nevýrazné, které poukazují na to, že se podnik potýká s dílčími problémy. Hodnoty indexu nižších než 0,9 dosahují podniky, které se potýkají s vážnými finančními problémy, a tedy nevytváří hodnotu. Hodnoty indexu větší než 1,6 naznačují, že se jedná o finančně zdravé podniky a vytváří hodnotu pro vlastníky. [4]

$$IN05 = 0,13 * \frac{\text{Aktiva}}{\text{Cizí zdroje}} + 0,04 * \frac{\text{EBIT}}{\text{Úroky}} + 3,97 * \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}} + 0,21 * \frac{\text{Výnosy}}{\text{Aktiva}} + 0,09 * \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkod. dluhy}}$$

Z uvedeného vzorce je patrné, že některé jeho dílčí části jsou v podstatě již zmíněnými poměrovými ukazateli. [4]

Kralickův rychlý test

Tento bonitní model je založen na čtyřech poměrových ukazatelích. Pro každý ukazatel je definováno pět intervalů, kterým odpovídá slovní hodnocení *Výborně-Velmi dobře-Dobře-Špatně-Ohrožení*. Tyto intervaly jsou bodově hodnoceny a výsledek finanční situace firmy je pak dán aritmetickým průměrem bodů, přičemž nejlepší je průměr blízký 1. Kralickův rychlý test zahrnuje: [3, 5]

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva}}$$

$$\text{Doba splácení dluhu z cash flow} = \frac{\text{Krátkodobé závazky} + \text{Dlouhodobé závazky}}{\text{Bilanční cash flow}}$$

$$\text{Cash flow v tržbách} = \frac{\text{Cash flow}}{\text{Tržby}}$$

$$ROA = \frac{\text{VH po zdanění} + \text{Nákladové úroky} * (1 - t)}{\text{Aktiva}}$$

První z ukazatelů odpovídá ukazateli zadluženosti equity ratio. Ukazatel doby splácení dluhu z cash flow udává počet let, za které podnik uhradí své závazky při současné výkonnosti. Cash flow v tržbách vyjadřuje v procentech schopnost podniku přeměnit tržby na hotovost. Rentabilita vložených aktiv je v tomto testu charakterizována trochu jinak než v případě rentability. Efektem zde je zisk navýšený o úrokový daňový štít připadající na aktiva podniku. [5]

2.3 Finanční analýza Jednoty Kroměříž

Hodnoty ukazatelů rentability se odvíjí od velikosti zisku. Družstvo vykazovalo v letech 2008 a 2009 ztrátu, a to ve výši přibližně 2 miliony Kč a 1,5 milionu Kč. Na této ztrátě se podílel pokles maloobchodního obrátu. Ten byl způsobem narůstající konkurencí, kdy družstvo bylo nuceno uzavřít v posledních letech některé ze svých prodejen. V roce 2007 podnik dosahoval zisku, což se jeví pozitivní a odrazilo se to i ve všech ukazatelích. Z výkazu zisku a ztráty však vyplývá skutečnost, že kladného výsledku hospodaření bylo dosaženo zásluhou tržeb z prodeje dlouhodobého majetku, nikoliv vlastními výkony, jelikož provozní výsledek hospodaření činil 6,7 milionů Kč, přičemž výše tržeb z prodeje majetku činila 21,7 milionů Kč. Hodnot obdobných podniků Jednota Kroměříž zdaleka nedosahuje.

Tabulka 2: Ukazatele rentability - Jednota Kroměříž

	PODOBNÉ PODNIKY			JEDNOTA KROMĚŘÍŽ		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
ROA [v %]	1,98	1,18	1,23	4,10	-0,57	-0,36
ROS [v %]	0,74	0,34	0,36	1,52	-0,68	-0,54
ROE [v %]	2,24	1,03	1,35	5,11	-2,42	-1,83
ROCE [v %]	2,58	1,67	1,56	6,83	-0,94	-0,55

Zdroj: Vlastní zpracování

V porovnání s obdobnými podniky má Jednota Kroměříž o trochu kratší dobu obrátu zásob, zboží v maloobchodě je tedy pomaleji prodáváno než u obdobných podniků.

Doba využívání dodavatelských úvěrů je v každém roce Jednoty Kroměříž téměř dvojnásobná s porovnáním s podobnými podniky. Příčinu lze najít především v závazcích a pohledávkách. Významnější zde je však rozdíl mezi závazky, především závazky z obchodních vztahů, jejichž výše u Jednoty Kroměříž je oproti srovnávacím družstvům v jednotlivých letech větší o 65,6 %, 63,8 % a 16,3 %. Rovněž pohledávky z obchodních vztahů byly u Jednoty Kroměříž ve všech letech výrazně menší, a to vždy o více než 60 %. Tržby družstva byly ve všech letech menší než u srovnávací skupiny, tento rozdíl činil po sobě přibližně 16 %, 8,5 % a 4 %.

Tabulka 3: Ukazatele aktivity - Jednota Kroměříž

	PODOBNÉ PODNIKY			JEDNOTA KROMĚŘÍŽ		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Obrat zásob	14,67	14,45	14,24	12,42	11,99	12,67
Doba obratu zásob [ve dnech]	24,54	24,92	25,29	28,99	30,02	28,42
Doba obratu pohledávek [ve dnech]	10,99	11,33	11,67	5,91	8,20	8,80
Doba obratu závazků [ve dnech]	42,45	40,04	39,52	73,32	65,38	57,67

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnoty ukazatelů likvidity družstva mají sice zlepšující se tendenci, avšak zdaleka nedosahují ani doporučených hodnot, ani výsledků srovnávaných podniků. Z toho vyplývá, že kdyby podnik k určitému okamžiku přeměnil všechn svůj oběžný majetek na peněžní prostředky, tak se mu nepodaří uspokojit všechny krátkodobé závazky. Ukazatel kapitalizace je vyšší než jedna. To znamená, že dlouhodobé zdroje nestačí na krytí dlouhodobého majetku, takže nesplňuje obecné doporučení na rozdíl od skupiny podobných podniků. Velikost dlouhodobých cizích zdrojů se za sledované roky téměř vůbec nezměnila, poklesl však dlouhodobý majetek a to o 16 %, což pomalu vede k přibližování výsledku k doporučené hodnotě ukazatele. Hodnoty ukazatele čistého velkých záporných hodnot, což naznačuje neschopnost družstva splácet své okamžité splatné závazky. Je zde však pozitivní rostoucí trend, který je podpořen v obou směrech, tedy postupným navyšováním oběžných aktiv a zároveň postupným snižováním krátkodobých dluhů.

Tabulka 4: Ukazatele likvidity - Jednota Kroměříž

	PODOBNÉ PODNIKY			JEDNOTA KROMĚŘÍŽ		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Běžná likvidita	1,06	1,22	1,39	0,52	0,60	0,73
Pohotová likvidita	0,52	0,53	0,71	0,15	0,18	0,27
Peněžní likvidita	0,16	0,14	0,27	0,07	0,06	0,11
Ukazatel kapitalizace	0,96	0,92	0,85	1,30	1,25	1,13
Čistý pracovní kapitál	-	-	-	- 29 304	- 23 209	- 12 614

Zdroj: Vlastní zpracování

Jednota Kroměříž nebyla schopná v letech 2008 a 2009 svou činností pokrýt úroky z dluhů. Příčinnou jsou kromě záporného výsledku hospodaření také nákladové úroky, které jsou v porovnání s podobnými podniky někdy až dvojnásobné. Rok 2007 vykazuje dobré výsledky, co se týče úrokového krytí, ale je nutné připomenout, že zde byl výsledek hospodaření zlepšen již zmíněnými tržbami z prodeje nemovitostí. Hodnota ukazatele debt equity ratio by měla být hodnocena s ohledem na obdobné podniky. Výsledky tohoto ukazatele Jednoty Kroměříž jsou sice klesající, avšak vysoce překračují hodnoty skupiny podobných podniků. To může znamenat pro podnik těžší získání dodatečných zdrojů, případně jejich získání za vyšší úrok. Tyto nepříznivé výsledky jsou dány snižováním vlastního kapitálu, který postupně klesal o přibližně 1,4 % a 1,5 %, které se odvíjí od dosažených ztrát a jejich kumulací za minulá období. Vyšší hodnoty cizího kapitálu v porovnání s podobnými podniky jsou zapříčiněny bankovními úvěry. Některé z porovnávaných podniků neevidují za celé období žádný úvěr, kdežto Jednota Kroměříž eviduje v každém období bankovní úvěr či jinou finanční výpomoc. Krátkodobé závazky byly sníženy v posledním roce o 17 % v porovnání s rokem

předchozím, což by bylo pozitivní na celkovou zadluženost, kdyby však zároveň nedošlo k nárůstu dlouhodobých závazků o 78 %.

Tabulka 5: Ukazatele zadluženosti - Jednota Kroměříž

	PODOBNÉ PODNIKY			JEDNOTA KROMĚŘÍŽ		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Úrokové krytí	4,88	2,52	4,58	5,97	-0,70	-0,50
Úrokové krytí II	13,81	13,62	15,43	14,14	4,78	5,88
Debt Equity ratio [v %]	50,90	50,09	48,50	82,81	77,69	71,23
Equity ratio [v %]	66,05	66,34	67,41	54,65	56,23	58,32
Debt ratio [v %]	33,61	32,58	32,38	45,26	43,68	41,54
Debt ratio II [v %]	33,95	33,66	32,59	45,35	43,77	41,68

Zdroj: Vlastní zpracování

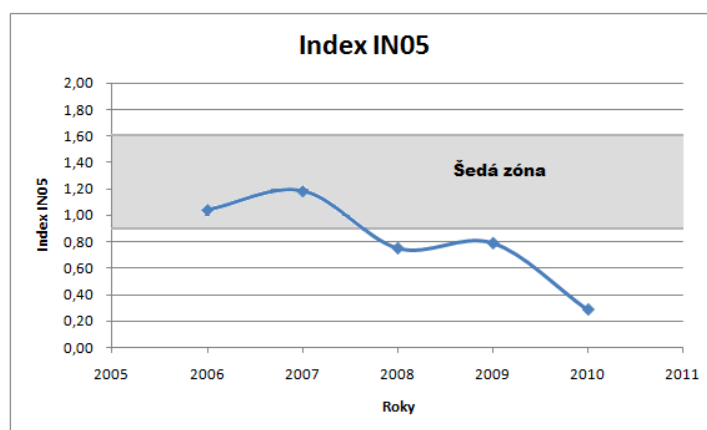
Hodnoty indexu IN05 nedosahují v žádném sledovaném roce intervalu pozitivního hodnocení podniku. V letech 2006 a 2007 se hodnoty indexu ještě pohybují v šedé zóně, ale opět jenom díky prodeji nemovitého majetku. V posledních třech letech ani tržby z prodeje nemovitostí nezachraňují vykazovaný výsledek hospodaření. Dle obecného hodnocení tedy podnik netvoří hodnotu, což je patrné z grafu1 na následující stránce.

Tabulka 6: Index IN05 - Jednota Kroměříž

	2006	2007	2008	2009	2010
Index IN05	1,04	1,18	0,75	0,79	0,29

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 1: Vývoj indexu IN05 - Jednota Kroměříž

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledky Kralického testu nedopadly pro Jednotu Kroměříž nejlépe. Výborných výsledků dosahuje pouze v koeficientu samofinancování, který byl již zmíněn v rámci ukazatelů zadluženosti. Doba splácení dluhu udává počet roků, za jak dlouho je podnik schopen uhradit své závazky. Nejlepším výsledkem je doba do tří let, které družstvo nikdy nedosáhlo. Ukazatel cash flow má nepříznivé hodnoty a to především zásluhou účetních ztrát. Od roku 2008 podniky vykazoval ztrátu, takže rentabilita dosahovala záporných hodnot. Průměrné celkové hodnoty zařazují družstvo ve všech kategoriích mezi podniky s nepříznivou finanční situací.

Tabulka 7: Kralickův rychlý test - Jednota Kroměříž

	2006	2007	2008	2009	2010
Kvóta vlastního kapitálu	1	1	1	1	1
Doba splácení dluhu z CF	3	2	3	3	3
CF v tržbách	4	3	4	4	4
ROA	4	4	5	5	5
Průměr	3	2,5	3,25	3,25	3,25

Zdroj: Vlastní zpracování

2.4 Finanční analýza Jednoty Havlíčkův Brod

Ukazatele rentability dosahují u Jednoty Havlíčkův Brod výborných hodnot a navíc každoročně skokově narůstají. Příčinnou jsou výrazné změny v zisku před zdaněním, který v roce 2008 narostl oproti předchozímu roku zhruba o 58 %, v roce 2009 navýšení činilo již necelých 76 % oproti roku 2008. Vysokých hodnot dosahuje ukazatel ROCE, a to především díky každoročnímu snižování bankovních úvěrů a poklesu rezerv v posledním roce o 29 % v porovnání s rokem 2008. V porovnání s podobnými podniky dosahuje družstvo vynikajících výsledků, což je dáno zřejmě souhrnnou hodnotou za všechny podobné podniky. Při výpočtu totiž vyšlo najevo, že někteří zvolení zástupci dosahují sami za sebe výsledků rentabilit ještě lepších, než Jednota Havlíčkův Brod.

Tabulka 8: Ukazatele rentability - Jednota Havlíčkův Brod

	PODOBNÉ PODNIKY			JEDNOTA HAVLÍČKŮV BROD		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
ROA [v %]	2,96	2,41	1,75	2,81	4,57	7,24
ROS [v %]	0,69	0,50	0,38	0,83	1,23	2,32
ROE [v %]	3,48	2,72	1,89	3,05	4,61	8,12
ROCE [v %]	5,02	4,05	2,78	4,02	6,02	9,48

Zdroj: Vlastní zpracování

Doba obratu zásob se pohybuje zhruba okolo jednoho měsíce. Tomu odpovídá i obrat zásob, který říká, že zásoby jsou naskladňovány cca dvanáctkrát za rok. V tomto se Jednota Havlíčkův Brod shoduje s ostatními podniky. Doba obratu pohledávek je nižší než doba obratu závazků, což je výhodné z hlediska využívání levného obchodního úvěru. V případě Jednoty Havlíčkův Brod však se však za období tato výhoda snižuje a v porovnání s podobnými podniky si stojí hůře. Zatímco v roce 2007 využívalo družstvo dodavatelský úvěr po zhruba 24 dní, v roce 2009 tomu bylo už jen necelých 18 dní. Trend ve skupině je mírně klesající, avšak neklesá pod hodnotu 25 dní.

Tabulka 9: Ukazatele aktivity - Jednota Havlíčkův Brod

	PODOBNÉ PODNIKY			JEDNOTA HAVLÍČKŮV BROD		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Obrat zásob	12,51	12,06	11,62	11,67	11,94	13,37
Doba obratu zásob [ve dnech]	28,78	29,84	31,02	30,84	30,15	26,92
Doba obratu pohledávek [ve dnech]	10,78	11,03	11,35	25,23	19,95	16,66
Doba obratu závazků [ve dnech]	40,28	37,00	38,77	48,66	34,57	34,62

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatele likvidity družstva v posledním roce dosahují doporučených hodnot, mnohem důležitější však je, že se drží nad výsledky skupiny podobných podniků. Družstvu se daří snižovat své krátkodobé závazky, jejichž převážnou většinu tvoří závazky z obchodních vztahů, které poklesly za celé období o 16,7 %. Zajímavý je vývoj hotovosti na bankovních účtech, který v nejdříve v roce 2007 činil necelých 12 milionů Kč, v roce 2008 poklesl o 80 % na necelé 2,4 miliony Kč a následně v roce 2009 se zvýšil na více než 23 milionů Kč, což je nárůst o 973 %. Ukazatel kapitalizace má klesající trend a hodnotu menší jedné, což naznačuje, že dlouhodobý majetek je plně financován dlouhodobými zdroji. Stav dlouhodobého majetku se výrazně za sledovaná období nezměnil a vlastní kapitál v čase dokonce vzrostl o necelých 13 %, což má na hodnotu ukazatele pozitivní vliv. Čistý pracovní kapitál je vysoko nad nulou, tedy není ohrožena platební schopnost podniku, naopak podnik po uhrazení všech svých okamžitě splatných závazků disponuje určitým volným peněžním fondem.

Tabulka 10: Ukazatele likvidity - Jednota Havlíčkův Brod

	PODOBNE PODNIKY			JEDNOTA HAVLÍČKŮV BROD		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Běžná likvidita	1,05	1,05	1,12	1,31	1,53	1,60
Pohotová likvidita	0,41	0,40	0,45	0,67	0,66	0,82
Peněžní likvidita	0,18	0,11	0,12	0,14	0,08	0,34
Ukazatel kapitalizace	0,95	0,96	0,92	0,86	0,83	0,81
Čistý pracovní kapitál	-	-	-	35 469	48 525	52 584

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnoty ukazatelů úrokového krytí družstva značně převyšují hodnoty u skupiny podobných podniků. Je to dáno již zmíněným výrazným růstem výsledku hospodaření a snižováním bankovních úvěrů. Podnik je tedy schopen svou činností bez problému pokrýt úroky z dluhu. Co se týče financování aktiv podniku, převažují u podobných družstev sklony k financování vlastním kapitálem. Aktiva podniku zaznamenaly za období nepatrný pokles o 3 %. Vzdávající hodnoty ukazatele equity ratio jsou tedy dány růstem vlastního kapitálu, na kterém se podílí rostoucí výsledek hospodaření za období a jeho kumulace do nerozděleného zisku minulých let. Meziroční růst vlastního kapitálu činil v prvním roce 9,2 %, v druhém 3,3 %. S růstem equity ratio se automaticky snižuje podíl cizích zdrojů na financování majetku podniku. Cizí zdroje meziročně poklesly nejdříve o 17,5 %, poté o 11,4 %, a to převážně v důsledku snižování zákonných rezerv (snížení za období o 30,3 %) a splácení krátkodobých závazků z obchodních vztahů (pokles za období o 16,7 %) a bankovních úvěrů (snížení za období o 66,7 %).

Tabulka 11: Ukazatele zadluženosti - Jednota Havlíčkův Brod

	PODOBNÉ PODNIKY			JEDNOTA HAVLÍČKŮV BROD		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Úrokové krytí	3,84	3,08	2,30	6,43	5,99	16,07
Úrokové krytí II	9,55	7,64	9,02	14,65	11,82	27,18
Debt Equity ratio [v %]	90,44	89,36	87,48	66,64	50,34	43,18
Equity ratio [v %]	52,93	52,81	53,42	59,88	66,47	69,69
Debt ratio [v %]	46,98	47,17	46,56	39,91	33,46	30,09
Debt ratio II [v %]	47,07	47,19	46,58	40,11	33,53	30,31

Zdroj: Vlastní zpracování

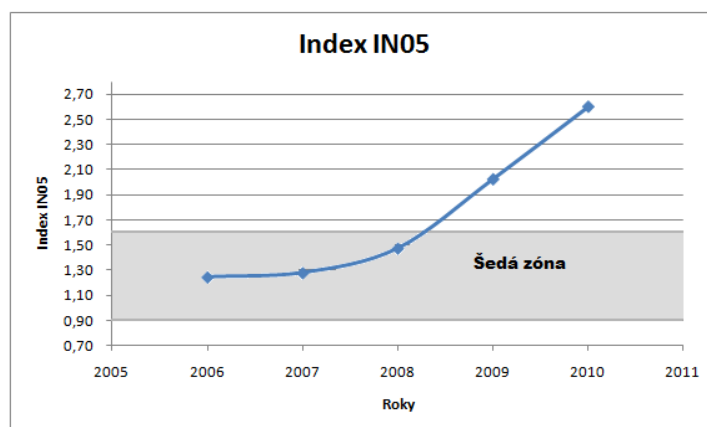
Vývoj bankrotního indexu IN05 naznačuje, že družstvu lze předpovídat uspokojivou finanční situaci. Grafické znázornění dokazuje, že v žádném ze sledovaných období neklesly hodnoty Jednoty Havlíčkův Brod pod šedou zónu. Naopak v posledních dvou letech vytváří podnik pro vlastníky hodnotu.

Tabulka 12: Index IN05 - Jednota Havlíčkův Brod

	2006	2007	2008	2009	2010
Index IN05	1,25	1,28	1,47	2,02	2,60

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 2: Vývoj indexu IN05 - Jednota Havlíčkův Brod

Zdroj: Vlastní zpracování

V rozporu s provedeným indexem IN05 jsou dosažené hodnoty v Kralického rychlém testu, podle nějž Jednota Havlíčkův Brod nedosahuje nejlepších výsledků. Kvóta vlastního kapitálu v každém roce převyšuje 30 %. Družstvo je tedy z tohoto pohledu hodnoceno výborně. Stejně tak délka doby splácení dluhu z cash flow v posledních dvou letech dosáhla nejlepšího hodnocení, jelikož klesla pod tři roky. Negativně se však na celkovém průměrném hodnocení projevuje cash flow a rentabilita aktiv, která v žádném roce nepřesahuje 8 %, což je z pohledu tohoto testu hodnoceno jako špatné.

Tabulka 13: Kralický rychlý test - Jednota Havlíčkův Brod

	2006	2007	2008	2009	2010
Kvóta vlastního kapitálu	1	1	1	1	1
Doba splácení dluhu z CF	2	2	2	1	1
CF v tržbách	4	4	4	4	4
ROA	4	4	4	4	3
Průměr	2,75	2,75	2,75	2,5	2,25

Zdroj: Vlastní zpracování

2.5 Harmonogram fúze

Celý proces fúze se skládá z několika dílčích kroků. Proces fúze družstev Jednota Havlíčkův Brod a Jednota Kroměříž byl zahájen v lednu 2010 a bude ukončen v červnu 2011.

25.1.2010 - Vyhlášení výběrového řízení na fúzi sloučením

Jednota Kroměříž zasílá čtyřem vybraným spotřebním družstvům návrh na sloučení, přičemž si stanovuje závazné podmínky:

- zachování členských vkladů a výhod v dosavadní výši minimálně po dobu tří let,
- zachování výborů členských základen včetně odměn pro jejich předsedy po jedno volební období,

- zachování provozu všech prodejen a vlastní výroby v Cevale minimálně po dobu tří let,
- zachování střediska údržby po dobu minimálně dvou let,
- zachování činnosti potřebného počtu inspektorů,
- zachování činnosti velkoobchodního skladu,
- ponechání prodejen typu TUTY v tomto řetězci po určitou dobu,
- předložení způsobu a postupu převzetí jednotlivých činností družstva,
- předložení organizačního schéma začlenění nadále provozovaných činností Jednoty Kroměříž do struktury družstva nástupnického. [26]

Dále si Jednota Kroměříž klade podmínky výběrové, a to:

- zajištění pracovních míst pro potřebný počet zaměstnanců ústředí,
- zajistit proces fúze tak, aby co nejméně zatěžoval členy i a zaměstnance,
- vyplatit nadměrné odstupné zaměstnancům, s nimiž bude ukončen pracovní poměr,
- umožnit vybraným zástupcům Jednoty Kroměříž kandidaturu do představenstva družstva nástupnického. [26]

5.3.2010 - Schválení záměru fúze

Představenstvo Jednoty Havlíčkův Brod na řádném zasedání schvaluje záměr sloučení družstev a převzetí všech práv a povinností vyplývajících z právních vztahů Jednoty Kroměříž. [26]

9.3.2010 - Návrh projektu fúze

Jednota Havlíčkův Brod předkládá Jednotě Kroměříž návrh projektu fúze, ve kterém se zavazuje akceptovat podmínky závazné a podmínky výběrové v souladu s vyhlášením výběrového řízení. Nad rámec těchto podmínek Jednota Havlíčkův Brod nabízí:

- možnost zapůjčení kapitálu za zvýhodněných podmínek a to až do výše 5 milionů Kč, za účelem udržení hospodaření během roku 2010,
- částečné předčasné splacení půjčky Jednoty Kroměříž od SČMSD,

- úhradu veškerých nákladů přeměny ze svých volných zdrojů. [26]

9.4.2010 - Schválení záměru fúze Jednotou Kroměříž

11.6.2010 - Schválení záměru fúze Jednotou Havlíčkův Brod

Shromáždění delegátů Jednoty Kroměříž i náhradní členská schůze Jednoty Havlíčkův Brod se usnesly na schválení záměru fúze. [26]

21.6.2010 - Smlouva o fúzi

Družstva uzavírají *Smlouvu o fúzi družstev Jednota, obchodní a výrobní družstvo Havlíčkův brod a Jednota, spotřební družstvo Kroměříž sloučením a přijetím záruk účastníků fúze*. Nástupnické družstvo se zavazuje zajistit uložení projektu fúze do sbírky listin a zveřejnění oznámení o tomto uložení. Dále bude ručit za zpracování veškeré dokumentace a provedení právních úkonů směřující k úspěšnému dokončení přeměny za obě družstva. Zanikající družstvo se naopak zavazuje poskytnout potřebnou spolupráci, materiály, poklady a provést potřebné právní úkony vedoucí zajištění fúze. Obě družstva se zavazují, že s ohledem na úspěšné dokončení fúze budou až do konce procesu hospodařit tak, aby nedošlo k neplánovaným nadměrným ztrátám či vzniku závazků. Pozastaví prodej a příjem členských podílů, vyhnou se významným prodejům majetku. Nástupnické družstvo dále přistupuje na podmínky závazné a výběrové, uveřejněné v souladu s výběrovým řízením. Dalším ujednáním smlouvy tvoří již zmíněné, dobrovolné návrhy Jednoty Havlíčkův Brod. Smlouva upravuje i smluvní pokuty vyplývající z bezdůvodného odstoupení družstev od smlouvy či neposkytnutí dostatečné součinnosti. Pro Jednotu Havlíčkův Brod činí peněžitý trest ve výši 5 milionů Kč, jednotu Kroměříž by byla povinna uhradit veškeré náklady vzniklé s přípravou přeměny. Důvody, kdy je možné od smlouvy odstoupit bez peněžitého trestu, jsou rovněž uvedeny. [26]

31.12.2010 - Konec účetního období

K tomuto dni bude sestavena řádná účetní závěrka.

1.1.2011 - Rozhodný den fúze

Od tohoto dne se bude nahlížet z účetního hlediska na jednání Jednoty Kroměříž jako na jednání uskutečněné na účet Jednoty Havlíčkův Brod. [26]

1.2.2011 - Sestavení účetní závěrky Jednoty Kroměříž

17.2.2011 - Sestavení účetní závěrky Jednoty Havlíčkův Brod

Účetní závěrka Jednoty Kroměříž byla podrobena auditu dne 23.2.2011 a dle auditora podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv družstva. Stejně tak dopadla účetní závěrka Jednoty Havlíčkův Brod, která byla přezkoumána auditorem dne 18.2.2011. [26]

14.2.2011 - Změny stanov

Náhradní členská schůze Jednoty Havlíčkův Brod rozhodla o změně stanov, kde hlavní změnou je snížení hodnoty členského vkladu ze současných 4 200 Kč na 4 000 Kč. [26]

21.2.2011 - Projekt vnitrostátní fúze sloučením

Zúčastněná družstva vypracovávají společný projekt vnitrostátní fúze sloučením. Ten informuje o následujících skutečnostech:

- nástupnické družstvo přebírá veškeré majetky a závazky družstva zanikajícího v plné výši,
  - rozhodným dnem je den 1.1.2011,
  - zúčastněná družstva nevydala žádné cenné papíry, tudíž nejsou navrhována žádná práva a opatření pro jejich majiteli,
  - členům zanikajícího družstva vzniká právo na výplatu podílů na zisku od rozhodného dne,
  - zvláštní odměny pro členy statutárních orgánů, pro členy kontrolní komise či znalci za přezkoumání projektu fúze nebudou poskytnuty,
  - fúzí se sjednotí výše členských vkladů členů obou družstev na hodnotu 800 Kč za členský podíl,
  - jak se v souvislosti s fúzí změní dosavadní stanovy Jednoty Havlíčkův Brod.
- [20]

28.2.2011 - Zpráva o vnitrostátní fúzi sloučením Jednoty Kroměříž

4.3.2011 - Zpráva o vnitrostátní fúzi sloučením Jednoty Havlíčkův Brod

Statutární orgány obou družstev zpracovaly zprávy objasňující důvody pro uskutečnění fúze a změny, které v jejím důsledku nastanou. Vlivem fúze se neočekává změna ekonomického nebo právního postavení členů. Z navrhovaných nových stanov nástupnického družstva vyplývá, že členové neručí na závazky družstva, pouze mají povinnost přispět k úhradě účetní ztráty a to až do výše svého členského vkladu. Pozice věřitelů obou družstev se minimálně nezmění. [24, 25]

5.3.2011 - Sestavení zahajovací rozvahy nástupnického družstva

Účetní závěrka nástupnického družstva Jednota Havlíčkův Brod byla podrobena auditu dne 10.3.2011 a dle auditora podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv družstva. [26]

8.3.2011 - Uložení projektu vnitrostátní fúze sloučením do sbírky listin

Za Jednotu Havlíčkův Brod byl projekt uložen do sbírky listin rejstříkového soudu Krajského soudu v Hradci Králové. U Jednoty Kroměříž byl projekt fúze uložen do sbírky listin rejstříkového soudu Krajského soudu v Brně. [26]

Od zveřejnění oznámení o uložení projektu do sbírky listin rejstříkových soudů mají členové obou družstev možnost v sídlech každého družstva nahlédnout a pořídit opisy projektu vnitrostátní fúze sloučením, konečných účetních závěrek obou družstev k 31.12.2010, zpráv auditora a jejich ověření, zahajovací rozvahu nástupnického družstva k 1.1.2011, zprávu auditora o jejich ověření a všech zpráv o fúzi obou zúčastněných družstev. [26]

12.4.2011 - Shromáždění delegátů Jednoty Kroměříž

22.4.2011 - Náhradní členská schůze Jednoty Havlíčkův Brod

Shromáždění delegátů i náhradní členská schůze se usnesly na schválení fúze a schválení projektu vnitrostátní fúze sloučením. Od tohoto dne mají členové k dispozici

30-ti denní lhůtu na zrušení členství, v případě že se nechtějí automaticky stát členy nástupnického družstva. [26]

24.5.2011 - Podání návrhu na zápis fúze do obchodního rejstříku

3 Vlastní řešení vnitrostátní fúze sloučením dvou družstev

Tato kapitola je zaměřena na sestavení zahajovací rozvahy nástupnického družstva Jednota Havlíčkův Brod (COOP družstvo HB) a vymezení dopadů fúze na majetkovou a kapitálovou strukturu družstva.

3.1 Sestavení zahajovací rozvahy

Pro celý proces, a především pro sestavení zahajovací rozvahy nástupnického družstva je stěžejní projekt fúze, proto jsou dále uvedeny nejdůležitější informace z tohoto dokumentu.

Určení složek vlastního a cizího kapitálu zanikajícího družstva, které přebírá nástupnické družstvo

Nástupnické družstvo přebírá od družstva zanikajícího:

- základní kapitál v částce 1 838 270 Kč,
- ostatní kapitálové fondy v částce 6 605 715 Kč,
- statutární a ostatní fondy v částce 500 935,58 Kč,
- nedělitelný fond v částce 79 428 904 Kč,
- neuhrazenou ztrátu z minulých let v částce 6 086 069,96 Kč,
- výsledek hospodaření (ztrátu) v částce 7 019 025,38 Kč
- rezervy v částce 3 073 000 Kč.

Změna členských vkladů

Stav základního kapitálu a členských vkladů ke konci účetního období je prezentován v tabulce 14 na následující straně.

Tabulka 14: Přehled o základním kapitálu a členských vkladech před realizací fúze

Stav k 31.12.2010	Jednota	Jednota
	Kroměříž	Havlíčkův Brod
Počet členských vkladů	5 744	4 888
Hodnota jednoho členského vkladu [v Kč]	300	4 200
Hodnota všech členských vkladů [v Kč]	1 723 200	20 529 600
Hodnota členských vkladů zemřelých členů [v Kč]	35 100	-
Hodnota majetkových vkladů zemřelých členů [v Kč]	79 970	-
Hodnota základního kapitálu	1 838 270	20 529 000

Zdroj: [25]

Obě družstva se dohodla na sjednocení výše členských vkladů (základních členských vkladů i dalších členských vkladů⁵). Hodnota každého členského vkladu všech členů přejímajícího družstva bude 800 Kč. To znamená, že členům Jednoty Kroměříž bude každý členský vklad k rozhodnému dni navýšen o 500 Kč, tj. navýšení z 300 Kč na 800 Kč, a to z rezervního fondu nástupnického družstva. V případě Jednoty Havlíčkův Brod bylo rozhodnuto nejprve o snížení hodnoty každého členského vkladu ze 4 200 Kč na 4 000 Kč. Rozdíl ve výši 200 Kč z každého vkladu bude převeden do rezervního fondu nástupnického družstva. Současně dojde k výměně členských vkladů Jednoty Havlíčkův Brod v poměru 1:5, tedy:

- za každý jeden základní členský vklad získá člen 1 základní členský vklad v hodnotě 800 Kč a 4 další členské vklady každý v hodnotě 800 Kč (celkem tedy 5 vkladů ve výši 4 000 Kč),
- za každý jeden další členský vklad získá člen 5 dalších členských vkladů každý v hodnotě 800 Kč (celkem tedy 5 vkladů ve výši 4 000 Kč).

3.1.1 Účetní postup fúze

Sestavení zahajovací rozvahy nástupnického družstva Jednoty Havlíčkův Brod k 1.1.2011 je provedeno ve dvou krocích. Nejprve byly sečteny jednotlivé položky aktiv

⁵ Dle stanov Jednoty Havlíčkův Brod tvoří členský vklad člena družstva jeden základní členský vklad a další členské vklady.

z rozvah sestavených k 31.12.2010. Poté se stejným způsobem určila pasiva, avšak s přihlédnutím k projektu fúze, dle kterého změny v členských vkladech ovlivňují rozvahové položky *Základní kapitál* a *Statutární a ostatní fondy*. Tyto položky tedy není možné určit pouze sčítací metodou z konečných účetních závěrek družstev. Vzhledem k tomu, že družstva spolu do této doby neobchodovala, nebyly z rozvah vyloučeny žádné vzájemné závazky a pohledávky.

Změny v pasivních položkách

Základní kapitál nástupnického družstva tvoří součet hodnot základního kapitálu fúzujících družstev upravený dle projektu fúze, který požaduje sjednocení výše členských vkladů tak, aby všichni členové nástupnického družstva měli stejné hodnoty členských vkladů, a to ve výši 800 Kč. Toto rozhodnutí vedlo nejprve ke snížení základního kapitálu, poté k jeho navýšení. V důsledku byly provedeny změny i v rezervních fondech.

1) Snížení základního kapitálu

U Jednoty Havlíčkův Brod byla snížena hodnota členského vkladu o 200 Kč. Důvodem byla skutečnost, že nová hodnota vkladu, tedy 4 000 Kč, bude snáze převoditelná na dohodnutou výši 800 Kč (již zmíněný výměnný poměr 1:5). Snížení o 200 Kč se týká všech členských vkladů Jednoty Havlíčkův Brod, kterých je celkem 4 888. Základní kapitál nástupnického družstva tedy poklesl o:

$$200 * 4\ 888 = 977\ 600\ \text{Kč}$$

2) Zvýšení statutárních fondů

Snížení základního kapitálu vlivem změny výše členských vkladů Jednoty Havlíčkův Brod se převedlo do statutárních fondů. Tato částka bude členům Jednoty Havlíčkův Brod vyplacena. Statutární a ostatní fondy se tedy zvýšily o:

$$200 * 4\ 888 = 977\ 600\ \text{Kč}$$

3) Zvýšení základního kapitálu

Převedení členských vkladů Jednoty Kroměříž na dohodnutou výši 800 Kč mělo rovněž vliv na základní kapitál, Tentokrát se však hodnota vkladů zvýšila o 500 Kč, což

znamenal i navýšení základního kapitálu. Počet všech členských vkladů Jednoty Kroměříž činí 5 744 Kč, základní kapitál se tedy navýšil o:

$$500 * 5\,744 = 2\,872\,000 \text{ Kč}$$

4) Snížení statutárních fondů

Navýšení členských vkladů Jednoty Kroměříž se uskuteční ze statutárních fondů, které tedy poklesly o:

$$500 * 5\,744 = 2\,872\,000 \text{ Kč}$$

Celkovou výši základního kapitálu vykázanou v zahajovací rozvaze se pak určila následovně:

+ 20 529 600 Kč	Základní kapitál Jednoty Havlíčkův Brod k 31.12.2010
+ 1 838 270 Kč	Základní kapitál Jednoty Kroměříž k 31.12.2010
- 977 600 Kč	Úprava členských vkladů Jednoty Havlíčkův Brod
+ 2 872 000 Kč	Úprava členských vkladů Jednoty Kroměříž
<hr/>	
24 262 270 Kč	Základní kapitál COOP družstva HB

Obdobným způsobem se vypočítala i výše statutárních fondů:

+ 500 935 Kč	Statutární a ostatní fondy Jednoty Havlíčkův Brod k 31.12.2010
+ 19 137 989 Kč	Statutární a ostatní fondy Jednoty Kroměříž k 31.12.2010
+ 977 600 Kč	Úprava členských vkladů Jednoty Havlíčkův Brod
- 2 872 000 Kč	Úprava členských vkladů Jednoty Kroměříž
<hr/>	
17 744 524 Kč	Statutární a ostatní fondy COOP družstva HB

Vzhledem k tomu, že rozvaha se sestavuje v celých tisících Kč, jsou výsledné hodnoty 24 262 000 Kč pro položku *Základní kapitál* a 17 745 000 Kč pro položku *Statutární a*

ostatní fondy. Zjednodušená zahajovací rozvaha nástupnického družstva Jednoty Havlíčkův Brod k 1.1.2011 je uvedena v tabulce 15.

Tabulka 15: Zahajovací rozvaha nástupnického družstva

Rozvaha k 1.1.2011 v celých tisících Kč	Jednota Havlíčkův Brod		
	Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA	797 967	279 520	518 447
Dlouhodobý majetek	601 328	276 378	324 950
Dlouhodobý nehmotný majetek	2 433	1 970	463
Dlouhodobý hmotný majetek	569 284	274 408	294 876
Dlouhodobý finanční majetek	29 611		29 611
Oběžná aktiva	195 058	3 142	191 916
Zásoby	88 479	70	88 409
Dlouhodobé pohledávky	2 063	1 341	722
Krátkodobé pohledávky	68 494	1 731	66 763
Krátkodobý finanční majetek	36 022		36 022
Časové rozlišení	1 581		1 581
PASIVA			
			518 447
Vlastní kapitál			355 179
Základní kapitál			24 262
<i>Základní kapitál</i>			24 262
Kapitálové fondy			65 807
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku			195 795
Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond			178 050
<i>Statutární a ostatní fondy</i>			17 745
Výsledek hospodaření minulých let			51 602
Výsledek hospodaření běžného účetního období			17 713
Cizí zdroje			159 727
Rezervy			14 398
Dlouhodobé závazky			8 645
Krátkodobé závazky			132 317
Bankovní úvěry a výpomoci			4 367
Časové rozlišení			3 541

Zdroj: Vlastní zpracování

3.2 Dopady fúze na majetkovou a kapitálovou strukturu nástupnického družstva

Majetkovou strukturou podniku se rozumí soubor veškerého majetku podniku, tedy dlouhodobého majetku, zásob, pohledávek a finanční majetku. Majetkovou strukturu podniku doplňuje finanční struktura, která je přehledem o všech zdrojích financování podniku. Kapitálová struktura pak vyjadřuje skladbu dlouhodobých finančních zdrojů, kterými je financován dlouhodobý majetek podniku. Rozložení finanční i majetkové struktury lze vyhodnotit pomocí vertikální analýzy, která poměří položky rozvahy ve vztahu k bilanční sumě. Udává tedy, kolik procent souhrnu aktiv je tvořeno dlouhodobým majetkem, kolik oběžným majetkem a kolik procent tvoří časové rozlišení. Obdobně u pasiv vyjadřuje, kolika procenty se na pasivech podílí vlastní zdroje, cizí zdroje a časové rozlišení. Tabulka 16 na následující straně představuje vertikální analýzu aplikovanou na Jednotu Havlíčkův Brod před a po přeměně. Zda došlo ke snížení či zvýšení podílu jednotlivých položek na celkově úhrnu aktiv ukazuje sloupec „*změna*“, který je určen jako rozdíl stavu položek po fúzi a stavu před fúzí. [2]

Po procesu fúze naroste celkový majetek, a tedy i celkový kapitál podniku, o 137 523 tisíc Kč, což představuje nárůst zhruba o 36 %. Po přeměně se rovněž změní proporce mezi stálými aktiv a oběžným majetkem, respektive vlastními a cizími zdroji. Tyto změny jsou relativní, tzn., že nastane pokles či nárůst hodnot položek rozvahy ve vztahu k bilanční sumě. V absolutním vyjádření se budou aktiva pouze navyšovat (vzhledem k obsahu rozvah obou družstev), zatímco některá pasiva zaznamenají absolutní nárůst nebo i pokles (v důsledku ztrát Jednoty Kroměříž a změn ve výši jejich členských vkladů). Z aktivních položek zaznamená největší změnu dlouhodobý hmotný majetek, konkrétně stavby, jejichž hodnota se zvýší téměř o 90 milionů Kč. V relativním vyjádření se jedná o více než 5% navýšení. Podíl dlouhodobého majetku na aktivech vzroste o necelých 3,6 %, a to na úkor oběžného majetku. V pasivních položkách dosáhne největší relativní i absolutní změny položka rezervních fondů, a to vlivem navýšení nedělitelného fondu o necelých 81 %. I přes tuto skutečnost se však proporce vlastního kapitálu sníží z důvodů ztrát Jednoty Kroměříž. Vykazovaný výsledek hospodaření běžného účetního období poklesne o více než 7 milionů Kč (což je pokles o 28,4 %) a kumulované zisku z minulých let se sníží o více než 6 milionů Kč (tedy

pokles o 10,6 %). Fúze tedy zapříčiní, že nástupnické družstvo ve své finanční struktuře posílí podíl cizích zdrojů.

Tabulka 16: Vertikální analýza Jednoty Havlíčkův Brod před a po fúzi

	Stav k 31.12.2010	Stav k 1.1.2011	Změna
AKTIVA	100,00 %	100,00 %	-
Pohledávky za upsaný základní kapitál	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Dlouhodobý majetek	59,09 %	62,68 %	3,59 %
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,12 %	0,09 %	- 0,03 %
Dlouhodobý hmotný majetek	51,51 %	56,88 %	5,37 %
Dlouhodobý finanční majetek	7,46 %	5,71 %	- 1,75 %
Oběžná aktiva	40,62 %	37,02 %	- 3,60 %
Zásoby	17,28 %	17,05 %	- 0,23 %
Dlouhodobé pohledávky	0,04 %	0,14 %	0,10 %
Krátkodobé pohledávky	15,73 %	12,88 %	- 2,85 %
Krátkodobý finanční majetek	7,57 %	6,95 %	- 0,62 %
Časové rozlišení	0,29 %	0,30 %	0,01 %
PASIVA	100,00 %	100,00 %	-
Vlastní kapitál	73,48 %	68,51 %	- 4,97 %
Základní kapitál	5,39 %	4,68 %	- 0,71 %
Kapitálové fondy	15,54 %	12,69 %	- 2,85 %
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ost. fondy	30,92 %	37,77 %	6,85 %
Výsledek hospodaření minulých let	15,14 %	9,95 %	- 5,19 %
Výsledek hospodaření běžného účetního období	6,49 %	3,42 %	- 3,07 %
Cizí zdroje	26,36 %	30,81 %	4,45 %
Rezervy	2,97 %	2,78 %	- 0,19 %
Dlouhodobé závazky	0,46 %	1,67 %	1,21 %
Krátkodobé závazky	22,67 %	25,52 %	2,85 %
Bankovní úvěry a výpomoci	0,26 %	0,84 %	0,58 %
Časové rozlišení	0,16 %	0,68 %	0,52 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Fúze má vliv i na hodnoty poměrových ukazatelů. Převážná část ukazatelů finanční analýzy se odvíjí od výsledku hospodaření a ostatních údajů z výkazu zisku a ztráty, které však u nástupnického družstva k rozhodnému dni nelze zjistit. Dopady fúze jsou

tedy vyhodnoceny pouze u těch poměrových ukazatelů, jejichž výpočet se zjišťuje z položek rozvahy. Hodnoty těchto finančních ukazatelů jsou uvedeny v tabulce 17.

Fúze bude mít za následek to, že se hodnota ukazatele běžné likvidity zhorší a klesne dokonce pod doporučenou hodnotu. Je to způsobeno tím, že oběžná aktiva se zvýší, avšak procentní zvýšení krátkodobých dluhů mnohonásobně větší než u oběžných aktiv. Nástupnické družstvo navýší své krátkodobé dluhy o 57,1 %, avšak oběžný majetek vzroste o pouhých 24 %. Hodnota pohotovosti likvidity se propadla ještě více, avšak peněžní likvidita se stále drží u doporučené hodnoty. Z toho vyplývá, že z oběžných aktiv zaznamenaly nejmenší nárůst pohledávky a společně s krátkodobými dluhy přispěly tak ke vzniku hrozby platební neschopnosti. Ukazatel kapitalizace se mírně zvýší, nicméně nebude ohrožen požadavek na financování stálých aktiv dlouhodobými zdroji. Nepříznivé navýšení tohoto ukazatele je dáno nesouladem mezi zvýšením stálých aktiv (44 %) a zvýšením dlouhodobých zdrojů financování (pouze o necelých 29 %). Rovněž čistý pracovní kapitál si pohorší, avšak stále bude podnik disponovat dostatečným finančním polštářem. To souvisí se zmíněným nárůstem krátkodobých dluhů. Již z vertikální analýzy vyplynulo navýšení cizích zdrojů nástupnického družstva, tedy navýšení celkové zadluženosti, které se logicky projeví v poklesu ukazatele equity ratio a navýšení ukazatele debt equity ratio.

Tabulka 17: Vliv fúze na poměrové ukazatele Jednoty Havlíčkův Brod

	Stav k 31.12.2010	Stav k 1.1.2011	Absolutní změna	Relativní změna
Běžná likvidita	1,79	1,41	- 0,38	- 21,07 %
Pohotová likvidita	1,03	0,76	- 0,27	- 26,31 %
Peněžní likvidita	0,33	0,27	- 0,06	- 20,56 %
Ukazatel kapitalizace	0,77	0,86	0,09	11,92 %
Čistý pracovní kapitál	68 386	59 599	- 8 787	- 12,85 %
Debt equity ratio [%]	35,87	44,97	9,10	25,36 %
Equity ratio [%]	73,48	68,51	- 4,97	- 6,77 %
Debt ratio [%]	26,36	30,81	4,45	16,88 %
Debt ratio II [%]	26,52	31,49	4,97	21,54 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Z vertikální analýzy rozvahy nástupnického družstva vyplývá, že vlivem fúze dojde v aktivních položkách k posílení podílu dlouhodobého majetku na celkových aktivech podniku, v pasivních položkách se zvýší podíl cizího kapitálu na celkových pasivech. Fúze negativně ovlivní některé hodnoty vybraných poměrových ukazatelů. Tyto negativní dopady jsou však pouze menšího charakteru, nepředstavují tedy okamžité ohrožení finanční situace nástupnického družstva.

Závěr

Důsledkem celosvětové ekonomické krize, která se v České Republice objevila v letech 2008-2010 bylo zhoršení situace většiny podniků. Pokles výkonů znamenal pro spousty podniků omezení či dokonce ukončení činnosti. Ti, kteří nechtěli zaniknout, hledali různá východiska. V takových případech může být přijatelným východiskem uskutečnění fúze s jiným, silnějším partnerem. Proto jsem se ve své práci věnovala přeměně právnických subjektů, konkrétně vnitrostátní fúzi sloučením dvou družstev.

Cílem mé diplomové práce bylo navrhnout účetní postup fúze dvou družstev a vytyčit účinky přeměny na majetkovou a finanční strukturu podniku.

V první části práce jsem se věnovala teorii související s tématem mé práce. Objasnila jsem tedy, jaký je status družstva, jaká jsou jeho práva a povinnosti vyplývající z Obchodního zákoníku. Poté jsem se věnovala všem typům společností, které povoluje v českých podmínkách Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, s detailním popisem fúze. Abych bylo možné naplnit můj účetní cíl, vymezila v závěru teoretické části i základní účetní požadavky na proces přeměn typu fúze. Téměř celá teoretická část mé práce byla čerpána ze zákonů a vyhlášek, jelikož problematika právnických osob typu družstvo, navíc v kontextu s přeměnou, není příliš častým tématem, který by řešila odborná literatura. Otázkou je, zda je důvodem relativně nový Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, či vnímání formy družstva jako málo se vyskytující (zanedbatelný) typ právní osoby.

V druhé části diplomové práce jsem se zabývala ekonomickým vývojem a současným stavem obou analyzovaných družstev. Jednota Kroměříž čelila dlouhodobějším problémům v podobě konkurenčního boje se zahraničními obchodními řetězci, pronikajícími na trh. Ekonomická krize pak už jen přispěla k rozhodnutí, že je třeba nalézt východisko z neúnosné situace. Možným řešením se stal plán fúze s jiným družstvem. Jednota Havlíčkův Brod rovněž zažila ekonomickou krizi a čelí konkurenci. S těmito problémy se však potýká výrazně lépe vzhledem k několikaletému pozitivnímu vývoji. Aby podpořila svůj maloobchodní obrat a docílila různých synergických efektů (posílení výroby, posílení vyjednávací síly atd.) rozhodla se zúčastnit výběrového řízení

na proces fúze, který vyhrála. O tom, že Jednota Havlíčkův Brod je ekonomicky dostatečně silná převzít jiné družstvo a naopak že Jednota Kroměříž potřebuje razantní změnu, svědčí finanční analýza provedená pomocí poměrových ukazatelů a souhrnných indexů v závěru druhé části práce.

Třetí část práce naplňuje zadaný cíl. Sestavení zahajovací rozvahy bylo založeno na skutečnosti, že zanikající družstvo není povinno dle Zákona o přeměnách obchodních společností a družstev ocenit jmění posudkem znalce. Nástupnické družstvo tedy přebíralo majetek a závazky družstva zanikajícího v účetních hodnotách evidovaných k datu účetní závěrky, a to prostým součtem hodnot všech položek. Závazky a pohledávky byly převzaty v plné výši, neboť družstva spolu do té doby neobchodovala a nebylo tedy nutné jejich vzájemné vyloučení. Změny se odehrály v položkách *Základní kapitál* a *Statutární a ostatní fondy*. Projekt fúze totiž ukládal sjednotit výši členských vkladů obou družstev na hodnotu 800 Kč za jeden členský vklad. U Jednoty Kroměříž, která měla výši jednoho členského vkladu 300 Kč, došlo k navýšení o 500 Kč na jeden členský vklad ze statutárních fondů. U jednoty Havlíčkův Brod, která měla výši jednoho členského vkladu 4 200 Kč, se rozhodlo o snížení hodnoty členského vkladu o 200 Kč, které byly převedeny do statutárních fondů. Poté se rozdělil každý členský vklad v poměru 1:5. To znamená, že za jeden svůj dosavadní členský vklad obdržel člen pět nových členských vkladů. Změny v členských vkladech zvyšovaly, respektive snižovaly základní kapitál.

Jak se změnila finanční pozice Jednoty Havlíčkův Brod (po zápisu fúze do obchodního rejstříku COOP družstvo HB) po přeměně jsem zkoumala pomocí vertikální analýzy rozvahy a vybraných finančních ukazatelů, přičemž nejdůležitější poznatky jsou zejména následující:

- bilanční suma vzroste o 137 523 tisíc Kč, tj. nárůst o 36%,
- podíl dlouhodobého majetku na aktivech se zvýší o 3,59 %,
- podíl oběžné majetku na aktivech se sníží o 3,6 %,
- podíl cizích zdrojů na pasivech se zvýší o 4,45 %, tzn., že se zvýší debt ratio,
- podíl vlastního kapitálu na pasivech se sníží o 4,97 %, tzn., že se sníží equity ratio,

- ukazatele likvidity se zhorší, a to tak, že spadne na hranice nebo dokonce pod hranici doporučených hodnot,
- ukazatel kapitalizace mírně vzroste, ale i přesto družstvo není ohroženo nedostatkem dlouhodobých zdrojů na financování stálých aktiv,
- čistý pracovní kapitál se sníží, ale podniku i tak zůstává dostatečná rezerva oběžných aktiv na financování nečekaných potřeb.

Mohu tedy říci, že po fúzi se zhorší výsledky vybraných ukazatelů finanční analýzy nástupnického družstva Jednota Havlíčkův Brod. To se však dalo očekávat, neboť zanikající družstvo Jednota Kroměříž se nachází v nepříznivé finanční situaci. V posledních letech dosahovala nízkých výkonů, které způsobily, že vykazovala účetní ztráty, pokud byl výsledkem hospodaření zisk, tak jen proto, že výsledek hospodaření podporovaly tržby z prodeje dlouhodobého majetku.

Na základě analýzy finanční pozice mohu tedy konstatovat, že finanční pozice Jednoty Havlíčkův Brod se s uskutečněním přeměny mírně zhorší, avšak k ohrožení družstva nedojde. Přínosem bude pro družstvo mnoho výhod, především v podobě synergických efektů. Jednota Kroměříž se vyprostí z nepříznivé situace a zachová si svoji činnost. Fúzi lze tedy považovat za přínosnou.

Seznam použitých zdrojů

Knihy

- [1] DVOŘÁK, Tomáš. *Přeměny obchodních společností a družstev*. Vyd. 1. Praha : ASPI, 2008. 393 s. ISBN 978-80-7357-376-8.
- [2] KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha : C. H. Beck, c2010. 811 s. ISBN 978-807-4001-949.
- [3] KISLINGEROVÁ, Eva; HNILICA, Jiří. *Finanční analýza : krok za krokem*. 2. vyd. Praha : C.H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-807-1797-135.
- [4] KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza : komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha : Grada, 2010. 205 s. ISBN 978-802-4733-494.
- [5] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Vyd. 1. Brno : Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-802-5118-306.
- [6] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetnictví akvizicí, fúzí a konsolidací*. 1.vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2004. 142 s. ISBN 80-210-3489-0.
- [7] SKÁLOVÁ, Jana; POKORNÁ, Pěva. *Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha : Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 430 s. ISBN 978-807-3574-857.
- [8] SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha : Grada, 2011. 471 s. ISBN 978-802-4734-941.
- [9] VOMÁČKOVÁ, Hana. *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí (vyšší účetnictví)* . 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha : BOVA POLYGON, 2009. 553 s. ISBN 978-80-7273-157-2.

Zákony, vyhlášky, směrnice

- [10] České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.
- [11] Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

- [12] Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů.
- [13] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- [14] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- [15] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

- [16] *COOP* [online]. c2010 [cit. 2011-04-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.skupina.coop/cz/>>.
- [17] *COOP Centrum družstvo* [online]. c2007 [cit. 2011-04-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.coop.cz/>>.
- [18] *Jednota OVD Havlíčkův Brod* [online]. c2008 [cit. 2011-04-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.jednotahb.cz/>>.
- [19] DOLEČEK, Marek. *Přeměny obchodních společností* [online]. 29.4.2009 [cit. 2011-05-22]. BusinessInfo.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/premeny-obchodnich-spolecnosti-opu/1000818/51717/#b11>>.

Interní materiály družstev

- [20] Projekt vnitrostátní fúze sloučením.
- [21] Účetní výkazy za období 2006-2010.
- [22] Výpis z obchodního rejstříku Jednoty Havlíčkův Brod.
- [23] Výpis z obchodního rejstříku Jednoty Kroměříž.
- [24] Zpráva o vnitrostátní fúzi sloučením Jednoty Havlíčkův Brod.
- [25] Zpráva o vnitrostátní fúzi sloučením Jednoty Kroměříž.
- [26] Další interní zdroje.

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulky

Tabulka 1: Ekonomické údaje Jednoty Kroměříž za období 2006-2010.....	35
Tabulka 2: Ukazatele rentability - Jednota Kroměříž.....	43
Tabulka 3: Ukazatele aktivity - Jednota Kroměříž.....	44
Tabulka 4: Ukazatele likvidity - Jednota Kroměříž.....	45
Tabulka 5: Ukazatele zadluženosti - Jednota Kroměříž.....	46
Tabulka 6: Index IN05 - Jednota Kroměříž.....	46
Tabulka 7: Kralickův rychlý test - Jednota Kroměříž.....	47
Tabulka 8: Ukazatele rentability - Jednota Havlíčkův Brod.....	48
Tabulka 9: Ukazatele aktivity - Jednota Havlíčkův Brod.....	49
Tabulka 10: Ukazatele likvidity - Jednota Havlíčkův Brod.....	50
Tabulka 11: Ukazatele zadluženosti - Jednota Havlíčkův Brod.....	51
Tabulka 12: IndexIN05 - Jednota Havlíčkův Brod.....	51
Tabulka 13: Kralickův rychlý test - Jednota Havlíčkův Brod.....	52
Tabulka 14: Přehled o základním kapitálu a členských vkladech před realizací fúze....	59
Tabulka 15: Zahajovací rozvaha nástupnického družstva.....	62
Tabulka 16: Vertikální analýza Jednoty Havlíčkův Brod před a po fúzi.....	64
Tabulka 17: Vliv fúze na poměrové ukazatele Jednoty Havlíčkův Brod.....	65

Grafy

Graf 1: Vývoj indexu IN05 - Jednota Kroměříž.....	47
Graf 2: Vývoj indexu IN05 - Jednota Havlíčkův Brod.....	51

Obrázky

Obrázek 1: Grafické znázornění rozdělení se vznikem nových právnických osob	18
Obrázek 2: Grafické znázornění rozdělení sloučením	18
Obrázek 3: Grafické znázornění rozdělení sloučením	18
Obrázek 4: Grafické znázornění rozdělení odštěpením se vznikem nových právnických osob	19
Obrázek 5: Grafické znázornění rozdělení odštěpením sloučením	19
Obrázek 6: Grafické znázornění rozdělení odštěpením sloučením	20
Obrázek 7: Grafické znázornění převodu jmění na společníka	21
Obrázek 8: Grafické znázornění fúze sloučením a splynutím	22

Příloha: Projekt vnitrostátní fúze sloučením družstev

Projekt vnitrostátní fúze sloučením

ve smyslu příslušných ustanovení Zákona č. 125/2008 Sb. ze dne 19. března 2008 o přeměnách obchodních společností a družstev v platném znění. byl zpracován tento projekt vnitrostátní fúze sloučením.

Účastníci fúze

- a) **Jednota, obchodní a výrobní družstvo, Havlíčkův Brod**, se sídlem Havlíčkův Brod, Havlíčkova 3305, PSČ 580 01, IČ 000 32 115, právní forma **družstvo**, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Hradci Králové, oddíl DrXVIII, vložka 401, jehož jménem jedná **předseda představenstva ing. Vladimír Stehno**, r. č. 570428/1836, s trvalým pobytem Chotěboř, Šumperská 1135, PSČ 583 01 a **místopředseda představenstva Karel Valtr**, r. č. 470201/102, s trvalým pobytem Chotěboř, Nad hlinišťem 1033, PSČ 583 01,
dále jen nástupnické družstvo
- b) **Jednota, spotřební družstvo Kroměříž**, se sídlem Kroměříž, Nerudova 452, PSČ 767 01. IČ 000 32 280, právní forma **družstvo**, zapsané v obchodním rejstříku, vedeného Krajským soudem v Brně oddíl DrXXXVIII, vložka 396, jehož jménem jedná **předseda družstva ing. Zdeněk Juračka**, r. č. 450329/076, s trvalým pobytem Kroměříž, K.Čapka 3335, PSČ 767 01 a **místopředseda družstva ing. Vladimír Tichý**, r. č. 490501/332, s trvalým pobytem Kroměříž, Soudní 1295, PSČ 767 01,
dále jen zanikajících družstvo

Účastníci vnitrostátní fúze sloučením vypracovali společně tento:

Projekt vnitrostátní fúze sloučením

Článek první.

Zúčastněná družstva (§70 písm.a)

Jednota, spotřební družstvo Kroměříž, se sídlem Kroměříž, Nerudova 452, PSČ 767 01. IČ 000 32 280, právní forma družstvo, zapsané v obchodním rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně oddíl DrXXXVIII, vložka 396, jako družstvo zanikající, má zapisovaný základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku ve výši 900 000,- Kč, slovy devět set tisíc korun českých, který je zcela splacen.-----

Jednota, obchodní a výrobní družstvo, Havlíčkův Brod, se sídlem Havlíčkův Brod, Havlíčkova 3305, PSČ 580 01, IČ 000 32 115, právní forma družstvo, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Hradci Králové, oddíl DrXVIII, vložka 401, jako družstvo nástupnické, má zapisovaný základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku ve výši 20 000 000,- Kč, slovy dvacet miliónů korun českých, který je zcela splacen.-----

Zanikající družstvo a nástupnické družstvo se slučují tak, že zanikající družstvo se ruší bez likvidace a jeho jmění včetně práv a povinností z pracovně právních vztahů přechází na nástupnické družstvo.

Výše zapisovaného základního kapitálu nástupnického družstva po sloučení bude dána součtem výší zapisovaných základních kapitálů obou slučovaných družstev před sloučením.---
Zapisovaný základní kapitál nástupnického družstva před sloučením činí 20 000 000,- Kč.-----
Zapisovaný základní kapitál zanikajícího družstva před sloučením činí 900 000,- Kč.-----
Zapisovaný základní kapitál nástupnického družstva po sloučení bude činit 20 900 000,- Kč.
(viz ustanovení změny Stanov, článek sedmý tohoto projektu.)-----

Článek druhý

Určení, v jaké struktuře nástupnické družstvo přebírá složky vlastního a cizího kapitálu družstva, jež nejsou závazkem (§70, písm.b)

Nástupnické družstvo přebírá složky vlastního a cizího kapitálu zanikajícího družstva, jež nejsou závazkem v této struktuře:-----

Základní kapitál zanikajícího družstva ve výši 1 838 270,- Kč přechází do základního kapitálu nástupnického družstva.-----
V rámci úpravy zahajovací rozvahy bude částka 1 894 400,- Kč použita na zvýšení základního kapitálu z rezervního fondu nástupnického družstva.-----
Ostatní kapitálový fond ve výši 6 605 715,- Kč přechází do ostatního kapitálového fondu nástupnického družstva.-----
Statutární a ostatní fondy ve výši 500 935,58 Kč přechází do statutárních a ostatních fondů nástupnického družstva.-----
Nedělitelný fond ve výši 79 428 904,- Kč přechází do nedělitelného fondu nástupnického družstva.-----
Neuhrazené ztráta z minulých let ve výši 6 086 069,96 Kč přechází do neuhrazené ztráty z minulých let nástupnického družstva.-----
Výsledek hospodaření běžného účetního období roku 2010 (ztráta) ve výši 7 019 025,38 Kč přechází do výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení nástupnického družstva.-----
Rezervy vytvořené ve výši 3 073 000,- Kč přechází do rezerv nástupnického družstva.-----

Článek třetí

Rozhodný den fúze (§70, písm. c)

Dohodou smluvních stran byl rozhodný den fúze, tzn. den, od něhož se jednání zanikajícího družstva považuje z účetního hlediska za jednání uskutečněné na účet nástupnického družstva stanoven na den 1. 1. 2011, slovy prvního ledna roku dvoutisícího jedenáctého.-----

Článek čtvrtý

Práva poskytnutá vlastníkům dluhopisů a dalších cenných papírů (§70 písm.d)

Zúčastněná družstva nevydala žádné cenné papíry, které by byly důvodem vzniku povinnosti stanovit práva, jež nástupnické družstvo poskytne jejich majitelům.
Vzhledem k tomu, že žádné ze zúčastněných družstev není emitentem dluhopisů ve smyslu zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů ani jakýchkoli obdobných cenných papírů, nejsou v tomto projektu fúze stanoveny - ve smyslu § 70 písm. d) zákona o přeměnách - práva, jež by nástupnické družstvo poskytovalo vlastníkům dluhopisů, ani není žádných opatření, které by s tím souvisely či jež jsou pro ně navrhována.

Článek pátý

Den vzniku práva na podíl na zisku z členských vkladů zanikajícího družstva (§70 písm. e)

Členům zanikajícího družstva vzniká právo na podíl na zisku od data rozhodného dne, tj. od 1. 1. 2011, a to za předpokladu, že členská schůze na základě výsledků hospodaření rozhodne o výplatě podílu na zisku za rok 2011 a dále. viz Stanovy družstva, čl. 15.-----

Článek šestý

Poskytnutí zvláštních výhod, které jedno nebo obě družstva poskytují statutárnímu orgánu nebo jeho členům, členům kontrolních komisí a znalci přezkoumávajícímu projekt fúze. (§70 písm. f)

Žádné ze zúčastněných družstev neposkytne svým statutárním orgánům ani jejich členům, stejně tak ani členům kontrolních komisí žádné výhody. Rovněž odměna znalci za přezkoumání projektu fúze bude uhrazena na základě vyúčtování dle standardních pravidel pro odměňování znalců.-----

Článek sedmý

Návrh změn Stanov nástupnického družstva po sloučení (§70 písm. g)

Stanovy nástupnického družstva se po sloučení mění takto:

A) Článek 1 stanov, se doplňuje o další odstavce ve znění:-----

6. Obchodní firma družstva se následně změnila na COOP družstvo HB.-----

7. S tímto družstvem jako družstvem přejímajícím bylo sloučeno zanikající družstvo s obchodní firmou Jednota, spotřební družstvo Kroměříž, se sídlem Kroměříž, Nerudova 452, PSČ 767 01, identifikační číslo 000 32 280.-----

B) Dosavadní znění článku 2 stanov se nahrazuje tímto novým zněním:-----

1. Družstvo COOP družstvo HB (dále jen družstvo) je společenstvím neuzavřeného počtu fyzických i právnických osob založeným za účelem podnikání a uspokojování hospodářských, sociálních a jiných potřeb svých členů.-----

2. Družstvo je založeno na dobu neurčitou.-----

3. Obchodní firma družstva zní: COOP družstvo HB-----

4. Sídlem družstva je Havlíčkův Brod.-----

C) Dosavadní znění odstavce 3 článku 3 stanov se nahrazuje tímto novým zněním:

3. Zapisovaný základní kapitál družstva činí 20 900 000,- Kč (dvacet milionů devět set tisíc korun českých) a představuje hodnotu zapisovanou do obchodního rejstříku.-----

D) Dosavadní znění odstavce 1 článku 5 stanov se nahrazuje tímto novým zněním:

1. Základní členský vklad ve smyslu § 223 odstavce 3 obchodního zákoníku činí 800,- Kč (osm set korun českých) a je splatný současně s podáním členské přihlášky, pokud zákon nebo tyto stanovy nestanoví něco jiného.-----

E) Dosavadní znění odstavce 1 článku 14 stanov se nahrazuje tímto novým zněním:

1. Družstvo při svém vzniku zřídilo nedělitelný fond ve výši stanovené zákonem. Ke dni transformace, tj. ke dni 14. 7. 1992, doplnilo nedělitelný fond na částku ve výši 98 621 073,78 Kč. Tato výše představovala 75 % (sedmdesát pět procent) čistého

jmění družstva. K 31. 12. 2010 je nedělitelný fond vykazován v částce 98 621 273,78 Kč. Na základě schváleného projektu fúze družstev se k 1. 1. 2011 zvyšuje hodnota nedělitelného fondu na 178 050 177,78 Kč. Výše nedělitelného fondu nesmí poklesnout pod částku rovnající se polovině zapisovaného základního kapitálu společnosti.-----

F) V odstavcích 1., 2., a 3. článku 8 stanov se text „skončení“ opravuje na text „zániku“.-----

G) Na všech místech stanov se text „roční účetní závěrka“ ve všech pádech nahrazuje textem „účetní závěrka“ v příslušném pádu.-----

H) Dosavadní znění článku 23 stanov se nahrazuje textem:-----
Členové družstva si v určité lokalitě mohou zřídit v souladu se směrnicemi představenstva družstva dobrovolné sdružení.-----

Článek osmý

Určení postupu a způsobu změny výše členského vkladu v rámci projektu fúze (§166)

Výše každého členského vkladu členů zanikajícího družstva Jednoty, spotřebního družstva Kroměříž (jak základního členského vkladu, tak i dalšího členského vkladu) činila k datu 31. 12. 2010 300 Kč.-----

Výše každého členského vkladu členů nástupnického družstva Jednoty, obchodního a výrobního družstva, Havlíčkův Brod (jak základního členského vkladu, tak i dalšího členského vkladu) činila k datu 31. 12. 2010 4 200,- Kč. Členská schůze Jednoty, obchodního a výrobního družstva, Havlíčkův Brod rozhodla 14.2.2011 o změně stanov, spočívající mimo jiné ve změně základního členského vkladu na 4 000,- Kč.-----

Nově se stanovuje výše každého členského vkladu (jak základního členského vkladu, tak i dalšího členského vkladu) všech členů nástupnického družstva na 800,- Kč.-----

Změna členského vkladu na tuto výši se uskuteční změnou stávajících členských vkladů u členů Jednoty, obchodního a výrobního družstva, Havlíčkův Brod v poměru 1 : 5, tj. za každý stávající 1 základní členský vklad získá člen 5 vkladů, každý ve výši 800,- Kč (tedy 1 základní členský vklad ve výši 800,- Kč a 4 další členské vklady ve výši 800,- Kč) a za každý stávající 1 další členský vklad získá člen 5 dalších členských vkladů ve výši každý 800,- Kč. Rozdíl mezi původní výší členského vkladu k rozhodnému dni (ke kterému členský vklad činil 4 200,- Kč) bude převeden do rezervního fondu nástupnického družstva.-----

Každý členský vklad (jak základní členský vklad, tak i další členský vklad) člena Jednoty, spotřebního družstva Kroměříž bude k datu rozhodného dne navýšen z rezervního fondu nástupnického družstva o částku 500,- Kč na částku 800,- Kč.-----

Článek devátý

Závěrečná ustanovení

Statutární orgány zúčastněných družstev prohlašují, že se kvnitostátní fúzi sloučením nevyžadují jiné další souhlasy jednoho nebo více orgánů veřejné moci podle zvláštních zákonů nebo podle přímo použitelných předpisů Evropských společenství ve smyslu ustanovení § 15 odst. 3 zákona o přeměnách.

Tento projekt vnitrostátní fúze sloučením bude uložen do sbírky listin vedené Krajským soudem v Hradci Králové – obchodním rejstříkem a rovněž Krajským soudem v Brně – obchodním rejstříkem. Oznámení o uložení Projektu vnitrostátní fúze sloučením bude zveřejněno v Obchodním věstníku ve smyslu příslušných ustanovení Zákona č. 125/2008 Sb.---

Ve smyslu ustanovení § 169 Zákona č. 125/2008 Sb. bude tento Projekt přeměny – vnitrostátní fáze rovněž k nahlédnutí v sídle obou zúčastněných družstev pro členy po dobu jednoho měsíce před stanoveným dnem konání členské schůze nebo shromáždění delegátů, jež budou o schválení tohoto Projektu přeměny - vnitrostátní fáze rozhodovat.-----

Předseda a místopředseda zanikajícího družstva a předseda a místopředseda představenstva nástupnického družstva prohlašují, že údaje uvedené v této listině jsou pravdivé.-----

V Kroměříži dne 21. 2. 2011

V Havlíčkově Brodě dne 21. 2. 2011

za družstvo Jednota, obchodní a výrobní družstvo, Havlíčkův Brod

Ing. Vladimír Stehno

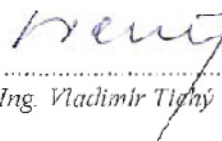

Karel Valtr

za družstvo Jednota, spotřební družstvo Kroměříž

Ing. Zdeněk Juračka

Ing. Vladimír Tichý